DE VITA, MORIBVS, ET MIRACVLIS SANCTI SILVESTRI Abbatis Auximatis;

Ordinis eius, qui de Monte Fano, ſeu Silueſtrinorum uulgò dicitur, Fundatoris.

LIBRI TRES.

In hac ſecunda editione aucti, & recogniti.

Auctore D. Andrea Iacobi Fabrianenſi, Monacho, & olim Abbate Generali eiuſdem Ordinis, S. Theologiæ Doctore.

ALESSANDRINA

CAMERINI,

Apud Franciſcum Ioioſum. 1612.

De licentia DD. Superiorum.

ANTONIO MARIAE
GALLO
S. R. E. CARDINALI AMPLISSIMO,

Congregationis Monachorum
Siluestrinorum Protectori.

D. Sebaſtianus Fabrinus Recinetenſis, eiuſdem Congregationis Monachus, fœlicitatem.

NIHIL iam in publicum prodire ſolet, ex recepta noſtrorum temporum conſuetudine, typis excuſum, niſi ſub alicuius Principis, aut præſtantis viri patrocinio, cui potiſſimum nuncupatur. Et verò in edenda ſuperiorum noſtrorum iuſſu, qui mihi hanc prouinciam demandarunt, S. Silueſtri Abbatis Patris noſtri vitæ hiſtoria id nullo pacto mihi prætermittendum fuit; neq. tamen vlli præterquam tibi, Cardinalis Ampliſſime, tuoque nomini conſecranda: ſiue quòd iam pridem noſtrum Ordinem ſub tua tutela protegendum benigniſſimè ſuſceperis; ſiuè quod erga Virum ſanctum, non tàm affinitatis, ac Patriæ, quàm pietatis vinculo ſemper fueris coniunctiſſimus,

iunctiſſimus, ſiuè demum quòd non ſecus fieri, abſque ſumma ingrati animi nota, poſtulare videantur plurima tua, eademque maxima non in me ſolum, ſed in vniuerſam noſtram, vel potius Silueſtri familiam promerita. Itaq. lætus ac libens eiuſdem hos hiſtoriæ libellos Amplitudini Tuæ, cui tot nominibus debentur, offero, & ſub Illuſtriſſimi nominis tui ſplendore in lucem profero, à primis quidem noſtri Ordinis temporibus ab Auctore conſcriptos, ſed nouiſſimè à nobis illuſtratos, atq. elegantiori politiorique ſermone, ac rerum geſtarum ordine auctos: gratiſſimos præterea futuros, non tàm ex offerentis voluntate, qui te ſemper in primis coluit, ſed quia S. Silueſtri præclarè pro Christo geſta, quę tu tantopere diligis, continent. Eadem igitur, ac maiori ſi dici poteſt, quam cętera ſoles huiuſmodi, benignitate ſuſcipias, tantiq; Patris gloriam, toti iam Eccleſiæ præfulgentem, auctoritate tua, quæ maxima eſt, contra omnes aduerſarios ſtrenuę tucaris, noſque omnes Silueſtri filios, quos ipſe in Christo genuit, paterno ſemper amore, præſidioque complecti non deſinas. Vale.

Imprimatur.

P. de Poſſentibus Vic. Generalis.

Frater Venantius Marcellus Ordinis Prædicatorum, Prior Sancti Dominici de Camerino, Vicarius Sancti Officij.

FACVLTAS REVERENDISSIMI PATRIS Generalis Silueſtrinorum.

Ego D. Ægidius Bencius Dei, & Apoſtolicæ ſedis gratia Abbas ſiue Prior generalis Monachorum Silueſtrinorum facultatem concedo Reuerendo Patri D. Sebaſtiano Fabrino Recinetenſi Theologo noſtræ Congregationis, vt posſit in lucem edere libellum de vita Sancti Patris noſtri Silueſtri, iam pridem ab egregio viro D. Andrea Iacobi Prędeceſſore noſtro conſcriptum, nunc autem ab ipſo valde illuſtratum, & emendatum, atq; à doctis viris noſtri Ordinis probatum. In quorum fidem, &c. Datum Fabriani ex noſtro Monaſterio Sancti Benedicti die XX. Ianuarij MDXCIX.

D. Ægid. Bencius Generalis Silueſtrinorum.

CAMILLI VENANTII FABRIANENSI
de Sancto Silueſtro Inſtitutore Monachorum
Silueſtrinorum Epigramma.

MOENIBVS incluſiſſe uagos laudatur agreſtes
Orpheus, arguto dum ferit ungue Chelym:
Ad rigidum molles reuocat Silueſter eremum,
Cæleſtes acri dum tonat ore minas:
Laude prior magna dignus, maiore ſecundus;
Nam fuit hic grauior quàm fuit ille labor.
Ille ad delicias turbam compellit egentum,
Iſte locupletum linquere delicias.

Carmen
DE SANCTO SILVESTRO ABBATE
Auctore D. Septimio Caſtellario Recinetenſi
Monacho Silueſtrino.

AVDITIS ſocij? (an me iterum fallacia ludunt
Carmina?) qui fidium cantus, chordiſq. canoris
Vox uiolata, uagas concentu uinciat auras?
Auditis? magis, & magis increbreſcit acuta
Vis fidium, liquidumq. melos mage perſonat aures.
An potius rerum me ludit imago? decorum
Examen iuuenum per cærula ſydera labens,
En urget Montem Phanus, cui nomina fecit
Tartarei Phanus non ultima peſtis Auerni.
Aligeris redimita choris, annoſa refulget
Silua, nouum mirata iubar, multaq. ſuperbit
Luce ſacer lucus, uaga labitur æthere toto
Vox, cantuſq; leuis, quo Mons, omniſq; reſultat

Aſſenſu

Aſſenſu collis parili uicinus, & imo
Amplexatâ ſinu uallis nemoroſa remittit
Vocem omnem geminatq. modos, plauſuq. ſecundo
Exceptum carmen regerunt in ſydera ſaxa.
Ipſe etiam Ianus reprehenſo flumine conſtat
Inſurgitq; libens, famulamq; attemperat urnam
Alueolo ſcrupuloſo impellens leniter undas.
Scilicet annalem properat Pennata triumphum
Silueſtriq; Cohors pompam inſtaurare iacentis
Inſtructiſq. Aris meritos inducere cultus.
At qui me carmen meditantem, & multa mouentem
Pectore, ſublimem Deus excitat? en ſequor ì præ
Præ ì ſequor, & me corripiunt per nubila uenti
Syderaq; alato tranſmitto candidâ nixu.
Os premite aſſurgens, oculos reuocate rebelles
Queìs mens, queìs oculi, queìs cor, quibus ora profana.
Panduntur ſolido Poſtes adamante reuincti
Siderei, ex templo pennâ fugiente ſatelles
Emicat, & Cælo diffuſus plurimus errat
Lætitia infanda: ſiſtit ſe ad limina tandem
Pars, Michael binum, quam Rex effingit in agmen
Atq; fores ſeruare iubet, dum tota ſequaci
Pompa, pede exiliens nectat ueſtigia prima.
Pars leuibus Coris, rapidiſq; uolucrior Euris
Auratis uincita pedes talaribus acres
Præcipitem ſedat Cælo, nubesq; leuesq;
Nixa ſecat uentos alis, & uerberat auras.
Pars pennis tandem Phano ſuper imminet æquis
Monte leuis, temploq; humilis ſuper aſtat amico
Silueſtri templo titulis rebuſq; dicato.
Interea nouus è foribus ſe proripit Ales

Aethereis, terraſq; petit Dux ordine longô;
Hunc ſubit aurata Magnæ crinitus Iudæ
Rex cithara effuſi, quem ſtipant undique eundô
Fatidici Vates omnes, canuſq; Senatus
AEtatisq; Patres primæ, quos proximus urget
Inſignis palma, raptiſq. ex hoſte tropheis
Sanguinea longum Miles luctator arena.
Conſequitur niueis redimitum tempora uittis
Virgineum examen, puráq. in ueſte Virago
Agmen agit, ferriq. potens Catharina Rotæq;
Tanto humeri incumbit cœleſtibus addita Diuis
Caſta Sacerdotum manus, & qui digna loquuti
Chriſto mortales, Sanctas coluere per artes.
Et qui largus opes, faciles effuſus in uſus
Viuit adhuc, uiuetq; ſuum poſt funus, in æuum;
Quiq; cauas rupes, & inhoſpita montis habentes
Teſqua, diem in multum uigiles duxere lucernas
Inſomnes, hyemis patientes, Solis, & æſtus.
Arbiter ætherei ſubnectit liminis agmen
Cui comes it Paulus (quos, & mors ipſa triumphô
Commiſit ſocio, hos etiam mea carmina nectant)
Poſt hos inſequitur Nimbus, numeroſaq. toto
Crebreſcit Cælo Aligerum manus. euolat ardens
It portis ingens pubes ſe effundit apertis
Sydereis portis. florentes lumine denſæ
Exiſtunt acies, & fulminis ocior igne
Aerea omniuolæ nubes denſata phalangis
Funditur; enormis luditq; per æquora Cæli.
Quam numeroſa noto criſpatur ſæpe tyrannô
Innumeris pelago moles undoſa ruinis.
Quam multis tellus hyberno frondibus Eurô

Vrgetur

Vrgetur, quam multus habet ſua littora Cycnus
Agmine cum denſo Cælo ſe librat ab alto.
Pars læui incedit galea criſtatus; & ære
Flammiuomo floret lucetq; ſuperbus in armis
Pars rutilo moderans præfixa haſtilia ferro
Ludrica compoſiti exercent ſimulacra duelli.
Aſt alij digitis animant uocale beatis
Barbiton, hic plectro taciturnas impetit auras
Ille fides tractat diuino pollice dulces
Pulſat ebur liquidum feſtino hic pollice, at illi
Vnum opus eſt neruos digito uexare uolucri,
Et liquida chordas confundere uoce canentes.
Hi ſimul ac proceſſerunt; tunc totus Olympo.
Excuſſus Phœbus, geminant igneſq; faceſq;
Crinito flammæ diſcurrunt nubila tractu, &
Solibus ardeſcunt picti laquearia Mundi.
Ecce tibi humano uir quidam auguſtior ore
Ore Deum referens nitido, cui tempora circum
It tremulus Solis radius, Syduſq. coruſcat
Igniuomum, greſſus cæleſti è limine profert
Maieſtate oculos plenus, dioq; nitore.
Huic ſinuoſa pedes ueſtis deflectit ad imos
Multaq; criſpatur nigro rubicunda colore.
Dulce rubent manibus, noſtræ monumenta ſalutis
Perſtringitq; oculos multo Crux aurea ſole.
Nectareum ſpirat diuino uertice odorem
Os uiridiq; micat uultus, canàq; iuuenta
Et potis eſt humeris Deus inceſſuq; uideri.
Iamq; pede aduentans contingit limina templi
Ingrediturq; fores, tremulo ſub numine nutat
Attonitus paries; & tecta labantia, lucem

Excepta

Excepta undantem, radioſa mole laborant.
Ah quorſum dubio trepidatis pectore templa?
Silueſtri potius primos agnoſcite uultus:
Silueſtri uobis iterum datur ora tueri
Et notas iterum uoces audire loquentis.
Ille citus tumulum, cineres, atq; oſſa tegentem
Sancta ſinu (Cælo cineres dilectaq, membra)
Occupat; ingrediturq; urnam, multuſq. frequenſq;
Oſcula partitus, ſocios amplectitur artus.
Interea his numeris decem diſcrimina uocum
Obloquitur Rex Hebræus diuuſq; Poeta.
Alma dies annum completis menſibus implet
Ex qua Silueſter mortales exuit artus
Ex qua Silueſter ſuperis eſt additus aſtris.
Dicite Cælicolæ noua carmina, dicite ciues.
Marmor honoratum, Parioq; ſuperbius omni
Quod cineres auido complecteris orbe beatos
Haud cineres ſeruas fatali morte peremptos
Viuaces cineres uitali condis in Aluo.
Dicite Cælicolæ noua carmina, dicite ciues.
Viuaces intus cineres leuis Vrna recondis
Deforis at lacrymas, & ſuſpirata piorum.
Oſcula habes natùm dulcis monumenta doloris.
Dicite Cælicolæ noua carmina dicite ciues.
Oſcula habes, quæ relliquijs cineriq. Parentis
Nomine defigas lacrimantum tota nepotum
Et dicas Cineres æternum atq; oſſa ualete
Dicite Cælicolæ noua carmina, dicite Ciues
Excipit hos numeros alterno carmine binus
Concentùs chorus ætherei. pulſata reſultant
Barbita, & argutos iactant ſub ſydera cantus.

Nunc

Nunc tereti, ò ſuperi, ſaltu indulgete choreis
Silueſtriq; choris cineres luſtrate ſepultas,
Oſſaq; ueloci fælicia ducite giro.
Ludite ſydereæ uolucri pede, ludite pubes.
Alternas uincite manus, atq; orbibus orbes
Nectite, multiplici reuocate uolumine plantas.
O ſocij celeres, Silueſtro dicite carmen.
Ludite ſydereæ uolucri pede ludite pubes.
Dixere. è tumulo Subito cùm forte patenti
Ecce tibi præpes prodit Regina uolucrum
Nobilis alarum pompa penniſq; ſuperba
Deductis, terno, quæ circum buſta coronans
Orbe hilaris, tumulum pennis plaudentibus urget.
Hanc mediam aligeri excipiunt, tolluntq; per auras
Illa nitens alis liquidum ſuper æthera fertur
Lætaq; ſe totam magno ſub lumine condit
Quò fugis, ò Animæ Volucris pars maxima noſtræ.
Quò Silueſter abis? pennas reprehende fugaces
Siſte alas, meditare moras, atq; otia parua.
Quo fugis? ah lacrymæ fundunt, quas ora frequentes
Te potius reuocent, ſcelere heu ne uentus iniquum
Te rapiat noſtro rapido cùm turbine, ſiſte.
Hic præſens diciq; parens, Diuuſq; uocari
Lætus ames potius. tibi Sacras imbuet ædes
Picta tabella, tuis meriti indicentur honores
Aris, te Dominum pelagi pontiq; potentem
Adriaco deprenſus in æquore nauita dicet,
Damnabis populos numeroſo tu quoq; uoto.
En pueri intonſi, en caſtæ innuptæq; puellæ
Carmine ſollicito tenſiſq; ad ſydera palmis
Te reuocant. prece ſacrifica te plurimus ambit

Picar-

Picænus, Ciuemq; uocat tibi odora ſabæi
Silua Arabiq; ſoli poſitis incenditur aris.
Ah ſerus ſaperos repetas lentuſq; receſſus.
Sed quid ego Diuum polluta uoce fatigo?
Lætus abi, Siluester abi, rape ſydera tandem.
At memor i noſtri, lacrymas miſerate tuorum.
I fælix, dexterq; tuis, tu commodus hauri
Natorum uoces, & largos deſpice fletus.
Interea noſtro memori ſub pectore uiues,
Atq; tuum longos nomen ducemus in annos.

FINIS.

D. SEBASTIANVS FABRINVS RECINETENSIS Monachus Silueſtrinus.

Ad pium, & Chriſtianum Lectorem.

SANCTI Silueſtri Abbatis Patris noſtri geſta tùm ante, tùm poſt ipſius obitum, & exēplo ſublimia, & virtute mirabilia, ſub ipſa Ordinis noſtri primordia ab egregio Viro, maiorum noſtrorũ memoria celeberrimo, D. Andrea Iacobi Fabrianenſi, Theologo inter cęteros Monachos ſanctitate, ac doctrina conſpicuo, qui multa vel ipſemet viderat, vel ab alijs tanti Patris in Dei ſchola diſcipulis fideliter narrata collegerat, literarum monumentis conſignata ſunt, vt antiquisſima exemplaria manuſcripta in mēbranis, quę adhuc integra in Monaſterio Fabriani ſeruãtur, amplisſimam fidē faciunt; quibus vel ob ipſam vetuſtatis dignitatē ab omnibus ſemper maxima fides eſt habita. Qualis verò quantuſq; viridè Andreas fuerit (vt cętera taceam) ex eo vel maximè colligere licet, quòd non modo quartus à Silueſtro noſtri Ordinis gubernacula, ſummumq; Magiſtratum ſanctisſimè tenuit, ſed etiã à ſummo Pontifice tunc temporis ſedente, qui fuit Ioannes vigeſimus ſecundus, nobis ablatus, in Abbatem S. Gregorij in Vrbem aſſumptus fuit, vt quibuſdã Religioſis, qui tum ibi degebant, præeſſet, & iam collapſam inter eos monaſticam diſciplinã, vt poſtea feliciter præſtitit,

ſtitit, reſtitueret. Tantus ergo hic vir cum noſtri Ordinis Cōſtitutiones, & alia multa id genus, tum pręcipuè præfati Patris noſtri, & aliorum eius diſcipulorum, ſanctitate, ac miraculis illuſtrium, vitę ſeriem rudi quidem ac ſimplici, veridica tamen narratione conſcripſiſſet, tandem non ita multò poſt è vita deceſsit: ex quo factum eſt, vel id ſummo ipſius Sancti Silueſtri altisſimę humilitatis ſtudio poſtulante; vel quòd veterum Patrum noſtrorum humilis, ac religioſa ſimplicitas rata ſibi ſatis eſſe fuerit, ſi intra noſtri Ordinis dumtaxat fines tanti Patris gloria contineretur; factum inquam hinc eſt, vt ab eo ſæculo vſque ad nos in publicam totius orbis notitiam (licèt nōnulli Auctores grauisſimi de eo meminerint) Silueſtri geſta nequaquam deuenerint; cum tamen quæ de eius virtute ſcripta ſunt, quotidianis fermè miraculis apud eius monumentum, in Eremo Montis Fani, in Eccleſia eius nomine Deo dicata ſitum, (teſtis eſt vniuerſus præcipuè Fabrianenſis Populus) diuinitus oſtenſis confirmata hactenus fuerint, & confirmentur in dies. At verò noſtris tandem hiſce tēporibus, Deo mouente, qui ſeruorum ſuorum, in quibus ipſe mirabilis prędicatur, gloriam, & virtutes in tenebris perpetuò iacere ac deliteſcere nō patitur; ſed ad ſui gloriam, & Eccleſię Sanctę ſplendorem, atque vtilitatem fidelibus ſuis notas eſſe vult, & in omnium oculis atque ſermonibus ad veræ virtutis, & Chriſtianæ perfectionis exemplum asſiduè verſari; S. D. N. Clemens, huius nominis Octauus, diuina prouidentia Pontifex Maximus,

proximè

proximè ſuperioribus annis, flagitante id præſertim, pro ſua in S. Silueſtrum pietate, Illuſtrisſimo, ac Reuerendisſimo D. Antonio Maria Gallo Auximano S. Rom. Eccl. Cardinali, & Protectore noſtro, cognitis, & perſpectis adhuc diligentisſimè Silueſtri virtutibus, miraculis, ac ſanctitate, illum in Sanctorum numerum adſcribi, & in Romanum Martyrologium ab Illuſtriſſ. & Reuerendiſſ. D. Cardinali Baronio referri mandauit, prout factum eſt in poſtrema editione, die vigeſimaſexta Nouembris, qui dies apud noſtros, vtporè S. Silueſtri morte conſecratus, ſingulis annis ab obitu ipſius in diuinis officijs maximè ſolemnis, ac celeberrimus ſemper extitit. Prætereà etiam idem Pontifex rogatu Illuſtriſſ. ac Reuerendiſſ. D. Mariani Perbenedicti Cardinalis de Camerino in Silueſtrum mirificè ſtudioſi concesſit ijs, qui quaſcumque noſtri Ordinis Eccleſias vbique locorum conſtitutas eo die religioſè viſitauerint, Plenariam omnium peccatorum veniam, & remisſionem: Quam etiam Indulgentiam poſtea Paulus V. ſummus Pontifex, cum iam ceſſaſſet, iteratò concesſit. Atque ideò non modò congruum, ſed plane etiam neceſſarium viſum eſt noſtris, vt præclarisſima huius S. Patris geſta, iampridem à prædicto Andrea conſcripta, & poſtremò aliquorum Patrum ſtudio, ac diligentia in elegantiorem ſermonem conuerſa, atque in meliorem ordinem redacta, è quibuſdam quaſi tenebris, & ex monaſteriorum clauſtris in amplisſimam, ac ſplendidisſimam Eccleſiæ lucem iam tandem prodire debeãt: quod

quod cum mihi oneris impoſitum fuerit, pro viribus vt omni cum diligentia typis excuderentur curaui. Si verò hanc hiſtoriam tibi, Candide Lector, gratam cognouero, eandem cum tota rerum præcipuarum ad noſtri Ordinis annales ſpectantium enarratione, à Patribus noſtris contexta, Deo dante, propediem vernacula lingua, quam etiam indocti percipiant, expecta. Intereà hiſce te S. Patris noſtri virtutibus meditandis ad ſanctæ virtutis, & Chriſtianæ perfectionis ſtudium accende, tantumq́; virum tibi apud Dominum Ieſum, ſanctiſſimamq́; eius Genitricem aſſiduis precibus Aduocatum, & Patronum ſtudioſè concilia. Vale.

DE VITA, MORIBVS, ET MIRACVLIS *S. SILVESTRI GVZOLINI* ABBATIS.

Liber Primus.

Ortus eius, & educatio. Cap. I.

IN EA Italiæ parte, quà non admodum longè lateque patet Picenus Ager, & caſtigatorum leuiter collium amęnitate diues, & omni genere frugum vbertate lætus, Auximum non admodum faſtigiato in colle ſitum eſt, ad quinque millia paſſuum ab Vrbe Laureta, Beatiſſimæ Virginis domicilio toto Orbe terrarum celeberrimo nobilitata, diſiunctum: Eius ditio, ac fertilis ager, ad ſuperum vſque mare fere porrigitur: Vrbs inter cætera eius ore oppida, & diuitiarum copia, & inſignium virorum fæcunditate nobilis. In ea inprimis clara eſt multaq. recenſet ſæcula Guzolina familia cui non exiguum ornamentum attulit Ghiſlerius, & rerum gerendarum ſcientia, & diuini, humanique iuris prudentia ornatus: qui æque præcipuę nobilitatis fœminam in matrimonium duxit. Porrò in-

ter eos,quos ex ea ſuſcepit liberos, Silueſter cē-ſetur is,quem Religioſa noſtra familia, & Ordo parentem,atque inſtitutorem agnoſcit. His ergo parētibus Silueſter natus eſt anno ſalutis humanæ circiter MCLXXVII. Pontifice Romano Alexandro III. Conſtat eum ab ipſa pueritia pios admodum hauſiſſe ſpiritus,& creſcente ętate bonis tum moribus fuiſſe, tum literis imbutum, vt iam tum in ipſo eius ætatis flore cerneretur virilis quædam,& robuſta maturitas. Mox vbi adoleuit Bononiam à Patre miſſus, vt iuris ſcientiæ operam daret, quibus ſtudijs vix deguſtatis, quòd animum ab honeſtiſſimo rerum diuinarum,plus quam par eſſet, ad humana negocia abducere viderentur, diuinæ diſciplinæ cupiditate incenſus, emenſo Philoſophiæ curriculo,ad ſtudium Sacræ Theologiæ ſe contulit: quo tempore,cum ea eſſet ætate, qua plerique mortalium per abrupta vitiorum feruntur, nihil ipſe de ſtudio pietatis vnquam remiſit: vt quidquid temporis à Theologiæ ſtudijs reliquum eſſet, id totum in religioſis pijſq. exercitationibus collocaret. Hæc, & alia huiuſmodi accepta traduntur à Venerabili Benuenuto Auximanæ Vrbis Epiſcopo, qui cum Silueſter Bononiæ familiariſſimè vixit, quemque in ſtudijs harum, quas diximus diſciplinarum, habuit condiſcipulum.

Auximanę

Auximanæ Eccleſiæ Canonicus creatur. Cap. II.

THEOLOGIAE ſtudijs diuino beneficio feliciter abſolutis, Silueſter in patriam reuerſus, excipitur ea, qua par eſt animi voluntate, & ingenti bonorum omnium gratulatione. At Pater ſimulatque cognouit, Silueſtrum poſthabito iuris ciuilis ſtudio, Theologicas diſciplinas auidè arripuiſſe, enimuero id ægerrimè tulit, atq. ita exarſit, vt quòd ſic filio aditus ad honores claudi, vel impediri maximè viderentur, per decennium ſua illum conſuetudine, colloquioque priuarit. Porrò Silueſter, quòd diuino quodam inſtinctu, ad ea ſe ſtudia impulſum eſſe intelligeret, Patris indignationem iniuria conflatam forti animo tulit. Cumque increbreſcente fama pietatis, atque doctrinæ ipſius, omnium ſibi animos exemplo vitę, & honeſta quadam conſuetudine conciliaret, in Canonicorum Cathedralis Eccleſiæ numerum, ingens omnium conſenſu ac lætitia cooptatus eſt, tum vero ſacris initiatus, ad prædicandi contemplandique ſtudium animum appulit, ita interim, vt proximorum ſaluti, tum in priuatis collocutionibus, tum pro concione, cum ad populum verba faceret, quod faciebat idētidem, ſedulo proſpiceret.

Ad ſaniora conſilia Epiſcopi animum reducere conatus, eidem infenſus redditur. Cap. III.

PER idem tempus Epiſcopus quidam præerat Auximanæ Eccleſiæ, is minus rectè vitam ſuam inſtituens, non æquè oues, exemplo, ac verbo paſcere conabatur. Hunc ſibi ex charitatis præcepto adeundum Silueſter cenſuit, & ea qua par eſt modeſtia, atque animi ſubmiſſione commonendum. Suadet igitur, vt videat etiam, atque etiam quo in diſcrimine verſetur, tum ſua ipſius ſalus, à qua multorum vita pendeat, tum quæ ad animarum auxilium plurimum facit boni nominis exiſtimatio, eius ſe miſereri, qui Chriſtianam pietatem Sacramento profeſſus, cæteriſq. ad exemplum pietatis, virtutiſque propoſitus ad eoſdem ſcopulos, à quibus alios arcère, tuerique debeat, adhæreſcat. Huiuſmodi ſermonibus crebro Epiſcopum commonefacere, atque arguere zelo charitatis incenſus Silueſter non deſiſtebat. Ille verò ſalutaria monita, non vt amici munera, ſed vt hoſtis iacula ferientis excipere, indignabundus intueri hominem, documenta ſpernari: cumque Silueſtri conciones pręſuis Populo probari ſentiret, inuidentia flagrans dare operam cæpit, vt per ſummam iniuriam,

Canonicatus

Canonicatus beneficio ſpoliaretur. Porrò eius indignationem, & illatas contumelias ęquo animo tulit Silueſter, omneſque vires intendit, vt Epiſcopum, & à deprauata vitæ ratione reuocaret,& eiuſdem tamen exiſtimationem,ac dignitatem tueretur.

Perfecta eius ad Chriſtum conuerſio. Cap. IV.

IN Hiſce, alijſque ſanctis functionibus Silueſter ætatis flore conſumpto, vt iam tum pręclara quædam emicarent ſanctæ, ac religioſæ mẽtis indicia, cum annum ageret circiter quinquageſimum, ab omni ſæculi vanitate, ad ſanctiorem vitam, certiuſque ſalutis iter, ſummo Dei beneficio traductus eſt. Eius verò ad Chriſti ſectanda veſtigia conſilij occaſio fuit eiuſmodi. Vir quidam eò tempore nobilis è vita diſceſſerat: Huic funebri pompa, vt moris eſt, in ædem maximam, cuius Silueſter cum cæteris Canonicis, cultui, ac miniſterio præerat, elato: iuſta funebria rite ſoluebantur: Vbi ad ſepulchri patentis oſtium ventum eſt, ad illud (afflatu certę diuino) propius Silueſter acceſſit, inſpicienſque curioſiùs, Propinqui cuiuſdam ſui, paucis ante diebus mortui, cadauer agnouit, & tetro pędore obſitum, & horribili ſquallore confectum, cum

is alioqui dum viueret, non viribus modo corporis, ſed venuſtate quoque oris, ac forma præſtaret. Enimuero conſternatus illicò, animo exhorruit, mox alta cogitatione defixus, ſecum ipſe reputare cœpit miſerabilem communemq. humanæ vitæ conditionem, quæ ſępiſſimè in ipſo etiam ætatis flore contabeſcit. Ergo ex ea cogitatione ingenti horrore perculſus, ea maximè verba vſurpaſſe dicitur. Ego ſum quod hic fuit, quod hic eſt, ipſe ero: peracto mox funere, compoſitoque cadauere, reuertenti in cellam Silueſtro noua quædam lux oborta eſt, qua, & mortalium momenta rerum æqua lance penſaret, & ærumnas, ac miſerias, quibus propoſita eſt hominum vita, diſpiceret: obuerſabatur item animo identidem præclara illa Domini noſtri de ſe ſequenda ſententia. Qui vult venire poſt me, abneget ſemetipſum, tollat Crucem ſuam, & ſequatur me: quam vocem cum ad ſe pertinere præcipuè cẽſeret, ei obtemperare omninò apud ſe ſtatuit, incertus tamẽ adhuc erat, atq. anceps, hanc ne viam, an illam ad ſectandum Chriſtum inſiſteret: & quidem iamdudum agitabat animo, ſtatim ac liceret, montem quendam, cui nomen Nigro, in ſolitudine vltra ſuperum mare ſepoſitum petere, ibique ſine interpellatoribus Deo vni, & ſibi vacare. Verum conſilij adhuc

incertum,

incertum, rectiſq. euntem ſenſibus, alio diuertit diuina viſio: ſępius enim dormienti per ſpeciem certa quædam loca ſola, atque auia oſtendebãtur, in quibus præclari illi ad Chriſtianam laudem impetus, atque ardores de ſectandis Domini, Sanctorumque Patrum veſtigijs, re ipſa leniri poſſent, qua viſione mirifice recreatus, magnum repente odium faſtidiumque concepit rerum omnium humanarum, præſertim earum, quæ magnæ in primis à mortalibus habentur, honoris, ac gloriæ.

In Eremum ſecedit. *Cap. V.*

ERGO, vt exiret de cognatione ſua, & de domo patris ſui, Amicis, Canoniciſq. atque ad eo infenſo ſibi Epiſcopo de hoc ſuo conſilio quam accuratiſſimè cælatis, e cubiculo, atque Epiſcopo ſe quam occultiſſimè intempeſta nocte proripuit, vt pro miraculo ducas, contubernalem illius, (erant .n. bini Canonici per ſingula cubicula diſtributi) nec ſurgentis motum, nec ianuæ ſonitum, quæ aliàs non ſine magno ſtrepitu poſſet aperiri, perſenſiſſe. Et quoniam nouerat, Angelum Satanæ ſæpè ſe in Angelum lucis transfigurare ſolitum, & complures, qui proprio ſenſu, nullo duce, atque auctore ducuntur, è

recto itinere declinantes, in maximos ſæpè errores, ac prærupta ſcelerum fuiſſe prolapſos, Andream quemdam, è condicto, vt opinor, ea nocte conuenit, virum pietate, atque prudentia inſignem: huic omnem conſilij ſui rationem exponit, Andreas diuino, credo, numine afflatus, nō modo patefactum collaudauit approbauitq. conſilium, ſed ne longior mora impedimentum aliquod interponeret, ſe illi itineris ducē ea ipſa nocte, poſtmodum creſcente viri fama, conſilij etiam comitem, doctrinæque diſcipulum adiunxit. Vrbem egreſſi, quo minus ab vllo mortalium prætereunte obſeruarentur, ſiluas, & auia petiere. Cum eo loci ventum eſſet, vbi à propinquorum, amicorumque nullo ſe inuentum iri exiſtimabat Silueſter: Andrea cum ingentibus gratijs in Vrbem dimiſſo, ingenti gaudio, animique ardore in ſolitudinis penetralia ſeceſſit. Porrò ſolitudo illa, altuſque receſſus, non longe aberat à quodam oppido, Corradi cuiuſdam primarii viri ditioni, imperioque ſubiecto, & ab Auximana Vrbe triginta circiter paſſuum millium interuallo ſeiuncto. In eo ſeceſſu cum aliquot dies, ſibi vni, Deoque notus, in ſumma rerum omnium inopia traduxiſſet, lux ea diutius latere non potuit: ita enim fit, vt quāto quis maiore ſtudio deliteſcere in tenebris conatur, tan-

to clarior virtutis ſplēdor erumpat. Ergo à Corradi popularibus, illac forte prætereuntibus, nec ſine omnium ſtupore ob loci aſperitatem inuentus eſt. Qui confeſtim in oppidum reuerſi, ea de re Corradum certiorem fecere.

Acta eius in Eremo. *Cap. VI.*

CORRADVS porrò adeundi hominis deſiderio, adſcitis quibuſdam è ſuis, inuium locum petit: inuentum agnoſcit, quippe nouerat eum antea in Marchionis Curia, cum ſtrenuè bonam ſuæ Eccleſiæ cauſſam defendendam ſuſcepiſſet. Ergo ingenti gaudio perfuſus, perſpecta conſilii approbataque ratione Silueſtrum ad ſpecum quamdam virentibus obſitam ſtirpibus perducit, is enim viſus eſt commodiſſimus prẹcationi locus, eidem poſtea quotidie alimēta ſuppeditauit. Cum vero ea ſpecus perpetuis ſtillicidiis, & aquarum confluentium alluuionibus eſſet infeſta, aliò ſe transferre cogitabat: cum ecce tibi Sacerdos quidam, & loci aſperitatem, & periculum vitæ imminens ſecum ipſe perpendens, auctor fuit Silueſtro, vt interiorem commodioremque pœnitentiæ ſolitudinem peteret. In ea deinde noſtri ordinis Cœnobium extruxit, cui nomen à Crypta. Quare dimiſſo cum

gratiarum

gratiarum actione Sacerdote,ita ad ſalubre pœnitentiæ ſtudium animum contulit, vt eum ſibi, ad illud vitæ inſtitutum perſequendum, locum aptiſſimum arbitratus, illa vatis verba identidẽ vſurparet. Hæc requies mea, hic habitabo, quoniam eam ſæpius mihi Dominus eligendam in ſomnis oſtendit. Itaque quantas poterat à ſuo corpuſculo culparum pœnas ieiuniis exigebat, & precationi aſſiduæ ſtudioſius inſiſtebat. Hiſce igitur armis contra Dæmonis inſultus, & blandientis carnis lenocinia munitus, in hanc arenã Deo iubente deſcenderat: ſciebat enim Chriſti tyroni, ad pugnandum cum Dęmone compoſito,eam propoſitam eſſe ſortem, aut vincere huiuſmodi armis,ſi occupaſſet, aut ſuccumbere, ſi ceſſaſſet, quare periculóſum,ac graue bellum ſibi,partim à mundi illecebris,atq. inferioris animæ viribus, partim à Dæmonis aſtu illatum iri pertimeſcens,vt victor excederet, his ille armis ſe contra domeſtici, communiſq. hoſtis inſidias muniebat. Victos, cultuſque rudis in primis, & aſper, herbis interdum crudis veſcebatur: ſitim leuabat aqua, & omnium rerum penuriam conſtantiſſimè perferebat.Huiuſmodi igitur perfunctus periculis ad altiora ſemper contẽdens, maiores in dies efficiebat in virtute proceſſus, & poſteriora obliuiſcens,vt ait Apoſtolus,ad ante-

riora tota cogitatione,atque animi ardore ſerebatur, & magis ſemper idóneus euadebat, ad noua omnipotentis Dei chariſmata recipienda. Ex frequenti autem Dei beneficiorum recordatione,in eius maxime cogitationem, amoremq. rapiebatur:Corporis, animique pudicitia, Dei, Beatorumque Cœli Ciuium ſibi amorem conciliabat; comitaté,& facilitate morum ad ſe cōfluentium animos deuinciebat, rerum ſpiritualium vſu in primis enituit, in iuuandis animis mira charitas,ita de ſe demiſſè ſentiebat,vt non modo ab omni faſtu,& inanis glorię ſtudio ſemper abhorruerit, ſed etiam omnium ſe infimum exiſtimaret. His accedebat obeundæ Chriſti cauſſa mortis cupiditas, & ſingularis in omni labore, & aduerſitate conſtantia.

Certum religioſæ vitæ genus inſtituit. Cap.VII.

IACTIS in hunc modum religioſæ perfectionis fundamentis, ita claros ſanctimoniæ radios ex illis latebris (virtus.n.vel in tenebris lucet) emittebat, vt ad ſeſe oculos conuerteret, pertraheretque mortalium; confluebant vndiq. populi, & Religioſi Viri complures eius fama permoti, è quorum numero plerique hominem nulli adhuc religioſórum familiæ addictum, in

ſuam pertrahere conabantur, quibus non modeſtè minus, quàm prudenter reſpondere, ſe quã potiſſimum viam inſiſteret, nondum ſtatuiſſe, opus eſſe, & matura deliberatione, & interiore diuini numinis afflatu. Non ita multo poſt, cum ſecum de conſtituendæ vitæ ratione ancipiti cura deliberaret, neque omnino vigilaret, neq. altius eſſet ſopore depreſſus, ſed inter ſomnum eſſet ac vigiliam cõſtitutus, ac propè quadam exſtaſi abſtractus à ſenſibus, ſanctos quoſdam Viros, e beatis illis cæli ciuibus cernit, qui ſecum varias religioſorum familias duxerant, ſuis quiq. diſcipulis comitati, eodem planè veſtitu, quo dum viuerent in terris, Chriſto Regi militauerant: hi ſuam quiſque regulam, ſcriptaſque leges deferentes, Siluestro humaniter ſalutato, Vis ne, inquiunt, Fili noſtram regulam, habitumque ſumere? cumque Silueſter demiſſo capite, tacitus renuiſſet, Ecce tibi illis recedentibus Benedictus Patriarcha, vnà cum quibuſdam è ſuis Monachis, non modo illi ſeſe palam oſtendit, verum patefacto nomine, vt omni timore abiecto ſuam amplecteretur diſciplinam cohortatus eſt, & quam ipſe ſectatus eſſet, Chriſtianæ perfectionis iniret viã: quo viſo mirificè recreatus Silueſter, Beatisſimi Benedicti monita intra cordis ſinum diligenter complexus, gratias tibi, inquit, ago

Reuerende

Reuerende Pater ego indignus famulus, quòd me inuiſere non ſis grauatus mei cordis perplexitate detentum, faciam quod hortaris. Ergò magna animi alacritate, atque lætitia Benedicti religioſum inſtitutum, nouus Chriſti miles amplexatus eſt, nouo armorum munimento, contrà dæmonem ſtrenuè dimicaturus Quocirca à Venerabili Monacho Petro Magono Silueſter habitum ſe accepiſſe confirmabat, quo ſe illi indutum B. Benedictus oſtenderat. Atque ita humili veſtitu recepto, ceruices iugo monaſticæ diſciplinæ ſubmittens, tanquam nouus athleta Dei, certaminis campum conſtanter pugnaturus intrauit.

De primo Socio ad Silueſtrum adiuncto. *Cap. VIII.*

PER idem fermè tempus, quo Silueſter ſtatuto vitæ genere magnos faciebat in dies in ſolida virtute progreſſus, oblataq. occaſione, ad ſe adeuntium hominum ſaluti, eos piis ſermonibus colloquiiſque inflammando, operam dabat: miſſi ſunt in Agrum Picenum à Pontifice Romano Legati religioſi Viri, pietate, atque doctrina inſignes, qui in Clericorum vitam, & mores prudenter inquirerent: hi Silueſtri fama

permoti,

permoti, hominem conuenire ſtatuunt, ad quē vniuerſa regione celebrem, vel videndi, vel audiendi cauſſa quamplurimi confluebant. Itaque cum in latebras illas pei ueniſſent, à Silueſtro humaniſſimè excepti, eiuſq. doctrinam compoſitoſque mores admirati, plura ſe, quam audierāt, ac maiora videſſe teſtati ſunt. Et licèt eum ad ſuum quiſque religioſum viuendi inſtitutum allicere conarentur, is tamen prudenter, ac modeſtè recuſauit. Quare legati, cum eius candorem ardoremq. animi in auſtera viuendi ratione retinenda cernerent, vrgere hominem deſtiterūt, veruntamen admonent, vt ne ſolus amplius omnino in iis locis in poſterum viuat; atque ita sūt ab illo digreſſi, vt reliqua Agri Piceni loca luſtrarent, commiſsumque ſibi à Summo Pontifice munus explerēt. Recinetum Vrbs eſt in agro Piceno cœli clementia, & pulchritudine agrorum ſeceſsui aptiſsima annuiſq. nundinis celebris, intra cuius fines, quod præcipuum videri debet, Lauretanum B. Virginis Domicilium Dei beneficio continetur. Hanc in Vrbem cum iidem legati veniſsent, in Virginum Deo dicatarum cœnobio pium quemdam Virum Philippum nomine offendunt: cui cum inter loquendum de Silueſtri virtute, religioſoque inſtituto ſermonem iniecisſent, auctores fuere, vt ad ho-
minem

minem inueſtigandum ipſe quoque magno animi ardore properaret. Ergo ad Cryptam, ubi vir Dei latebat, itineris functus laboribus peruenit Philippus, quem ubi Silueſter aſpexit, nimirum diuinitus edoctus, proprio nomine conſalutat, obſtupuit ea nouitate Philippus, cum homini ſe ſciret nuſquã antea ne de facie quidẽ notum, quare gratias omnium creatori maximas egit, atque ab optimo cæleſtis diſciplinæ Magiſtro inſtructus, cum apud eumdem ſanctè, pieque uitam aliquamdiu traduxiſset, ad ſempiternam illam, ac beatam ſedem, primus tanti Doctoris diſcipulus demigrauit.

De primo Cœnobio in monte Fano extructo. Cap. IX.

CVM rerum à Silueſtro geſtarum fama permoti complures ad eius ductum, atq. inſtitutum aggregari cuperent, Silueſter ad ædificandum cœnobium animum appulit. Emicat non admodum longe à Fabriano (oppidum id eſt in Piceno mercatura nobile) faſtigiatus admodum mons, anguſtiis ſiluiſque præcinctus, in eo rupes exæſæ, & pendentia in ſublime immania ſaxa terrorem aſpicientibus incutiunt, latebroſis deinde ſpecubus, dumetis, arbuſtiſque obſitus,

obſitus,locus in primis horribilis, ad quem difficilis ex omni parte, uel propè nullus patebat acceſſus: Monti à Fano nomen inditum,caſu ne, an quòd ibi Antiquorum uana ſuperſtitio Diis mendacibus fanum extruxerit, incertum mihi, certe indicia nonnulla extabant,dirutorum paſſim murorum reliquiæ,& lemurum,faunorumq. multitudo ea tum loca incolentium, ingenteſq. turbas, horrendum in modum, atq. ueſana terriculamenta cientium, ut locus hiſce lemurum terroribus, faunorumq. ludibriis infeſtus omnes aditu ſuo prohiberet.Hoc itaq. in monte electa Crucis ſigno Dæmonum multitudine, Sacellum B.Benedicti nomine,& primum noſtræ Religionis Cœnobium, ſuæ poſteritatis domicilium perpetuum cõſecrauit. Complures ibi religioſis præceptionibus ex Benedictinorum uiuendi ratione excoluit, quos familiaribus ſermonibus, ad demerendos animos aptiſſimis, & ſanctimoniæ ſimul,ac frugalitatis exemplo,è cæno, ac luto uitiorum ad tutum uirtutis iter, atque à perdita,& flagitioſa uita,non modo ad ſobrietatẽ, ac temperantiam, ſed etiam ad contemptum rerum omnium humanarum, atq. adeo ad ſalutaria Chriſti conſilia, intra ſepta illius cænobii ſectanda conuertit, ex iiſque Congregationem noſtram primùm inſtituit anno MCCXXXI.

Poſt.

poſt Chriſtum natum: viros quoſcumque religionem poſcentes, quos futuros in ſuſcepto vitæ conſilio conſtantes animaduerteret, ad ſuum inſtitutum admittebat, & diſciplina religioſa, ſumma cura, & prudentia informabat.

Admiſſorum Cœnobitarum viuendi ratio. Cap. X.

COENOBII viuendi ratio fermè erat huiuſmodi. Antiquiſſima in primis erat omnibus Monachis Cœnobij diſciplina, & Vitę religioſæ ſtudiũ: Quæ exterioris hominis ſunt, veſtis admodum vilis, & aſpera, ciborum magna ſimplicitas, non tam ad explendam, quam ad leuandam famem accommodata, ſuam inopiam, ac voluntariam paupertatem corrogatis eleemoſynis leniebant, mira in omnibus religioſæ taciturnitatis obſeruantia, crebras tum ad carnis macerationem, tum ad ſæculi expianda piacula verberationes, & ieiunia identidem vſurpabant: dies, noctesq. diuinis laudibus Chorus perſonabat, mutua vigebant charitatis officia. Quæ interioris hominis ſunt, ſtatutum tépus ſacris lectionibus, ac precationibus tribuebant: eratq. vnuſquiſque ſui contemptor egregius; neque hæc ſui contemptio quicquam de

bona cæterorum exiſtimatione detrahebat, & ad ſummæ demum Chriſtianæ perfectionis ſtudium incumbebant. Neque vero eorum Virtus, & Charitas intra illius Cœnobij ſepta continebatur, ſed ad externos quoque deriuabatur, ita vt inter ipſas auias ſolitudines, nemorumq. anfractus confluentium mentes, nefaria Dęmonis ſuggeſtione in fraudem vocatas, & carnis illecebra deceptas, à miſerabili errore, ſæuaque tyrannide, ad veritatem, quæ Chriſtus eſt, & Euangelij libertatem, ſermonibus, pijſque colloquiis reuocarent. Porrò quæ ad communem Cœnobii ſpiritualis vitę rationem attinent, fermè erant huiuſmodi: nullum in illis ad amorē mutuum conciliandum deſiderabatur officium, duce, ac moderatore Silueſtro, quem omnes, vt parentem eumdem, & vnice diligebant, & valde venerabātur; quæ res tum ad animos vinculo charitatis deuinciendos, tum ad mentes in ſuſcepta prouincia ſtabiliendas plurimum valebat, conueniebant identidem in vnum locum, & ſuauiſſimos de rebus diuinis, de obſeruantia diſciplinæ, de rerum omnium caducarum deſpicientia ſermones iniiciebant, & ſe mutuo ad ſolidarum virtutum ſtudium, tum ſui ſtatus, tum Dei beneficiorum recordatione, quaſi flabello quodam excitabant, & ob eam rem ſæpè de rebus

bus ſpiritualibus in commune conferebant, à precandi contemplandiq. ſtudio, & ſacramentorum frequenti vſurpatione, à quibus quotidiana, vt ita dicam, animorum ſalus, vt à cibo corporis firmitas pendet, nulla ſe vnquam re patiebantur abduci. His igitur aliiſque eiuſdem generis armis muniebant ſeſe intra illius cœnobii parietes, contra tentationes, & inſidias Dęmonum, quibus eos de ſtatu mentis deturbare, & ab incepto dimouere conabantur.

Viuendi gubernandique Silueſtri ratio. Cap. XI.

SILVESTER ipſe omnium pater, omnes in officio, tum ſumma prudentia, tum eximia in omnes beneuolentia continebat; Cœnobii inſtitutis ſuos in primis informandos, imbuẽdoſque curabat, & in omni genere virtutum, earum præſertim, quæ ad animi ſubmiſſionẽ, & rerum omnium, ſuiq. contemptionem ſpectant, exerceri cupiebat, paupertatis opes omnibus eſſe cariſſimas volebat, adeo pudicitiæ ſectator, mentis, corporiſque munditiam adamauit, vt omnem à ſuis, vel fictam ſuſpicionem cauẽdam eſſe cenſeret. Si quis alicubi de recta via deflecteret, ipſis obſtabat initiis, ne tota aberraret via, facilitate primùm, & manſuetudine agebat,

ſi id minus è ſententia cederet, in viam illum ſeueritate, atque auctoritate reuocabat: Si quem aliquando cerneret, aliquid de vſitato pietatis ardore remittere, adhibebat illico excitamenta, ne charitatis ignis penitus reſtingueretur. Porrò ne aliqua huiuſmodi rima, atque labes in religionis ædificio extaret, qua deinde creſcente, ingentem ederet ruinam, diligentiſſimè cauebat: Vbi quis contra nimio quodam feruore ſe abripi ſineret, illum ſuo ductu agi minimè patiebatur: quare ne laboribus alacritas ſpiritus, & vigor opprimeretur, ſi quem immoderatius excurrentem vidiſſet, obedientiæ fræno cohercebat, magnam denique in omnibus rebus moderationem, & æquitatem adhibebat; precandi, contemplandique ſtudium, & ipſe vehementer excoluit, vt diximus, & in ſuis cupiebat eſſe præcipuum, quo nimirum in primis incaleſcit cor, & in Dei amorem exardeſcit. Atq. ex ardenti Silueſtri in Deum charitate, egregia illa non modo in ſuos, ſed in omnes etiam homines beneuolentia redundabat; conciones quã ſæpiſſimè habebat ad populum, in quibus vnam Dei gloriam, & animarum ſalutem ſpectabat; quibus innumerabiles penè commoti, ad ſanitatem mentis, & ad virtutis Chriſtianæ viam redibant: ægrotos tum ſuos, tum cæteros amiciſſimè

mè inuiſebat, eorumq. afflictas mentes pijs collocutionibus, inopiam emēdicata ſtipe, vel ſuo, ſeduloque miniſterio recreabat: nullum fermè diem præterire ſinebat, quin aliquid in pauperes erogaret; nullum deniq. officium prętermittebat, quod ad proximorum auxilium pertinere videretur, iniurias ſibi illatas patientia, & beneficiis, peregrinos amiciſſimè excipiebat, humaniſſimeque tractabat: tanta conſtantia ſuſcepta Chriſti cauſa negocia ad finem vſque perducebat, vt è ſententia ſe, neque blanditiis, neq. minis dimoueri vlla vnquam ratione pateretur: frons ſemper eadē tum in proſperis, tum in aduerſis, ita in rebus omnibus mentem æquam ſeruabat, vt nulla animi perturbatione, quæ à religioſa dignitate diſſentiret, agitari poſſe videretur, mira morum elegantia, & totius corporis cōſtitutione, vultuſq. hilaritate, mirum eſt quātum ſibi omnium animos conciliaret, atq. adeo ad Chriſti ſtipendia emerenda pertraheret.

Innocentius Quartus Pontifex Maximus Silueſtri inſtitutum confirmat, & priuilegijs auget. Cap. X I I.

CVM in dies parente, & conditore Silueſtro, auctore, ac duce Deo, hæc noſtra re-

ligioſa familia latè incrementa caperet, vt plerumque fit in rebus nouis, ſiue ab inuidis, atque maleuolis, ſiue ab iis, qui caueri cupiunt Eccleſiæ tranquillitati, in ſuſpicionem vocari cœpta eſt: & partim cultus, ac noua viuendi ratio, nullis adhuc pontificiis diplomatibus, decretiſq. confirmata, partim doctrina, ne qua forte ex ea hæreſis extaret, in crimen adduci, ita vt non modo de nobis paſſim homines detrectarent, ſed etiã nos bonis omnibus, atq. adeo religioſo inſtituto ſpoliare conarentur. Verum ſtatim excitatus hic turbo cõſedit, & conflata tempeſtas facile ſedata eſt, ingenti procellam tranquillitate conſequente. Etenim huic Silueſter malò obuiam eundum ratus, quòd illæ præſertim criminationes, animarum procurationi impedimento eſſe viderentur, ad Vrbem ſe contulit, ac totius inſtituti formulam in capita dilucidè redactam Põtifici Maximo (is erat Innocentius Quartus) ſupppliciter expendendam obtulit, auctoritateque Apoſtolica ſanciendam, quam ille vbi perlegit, non modo rite noſtrum ordinem, ſanctèque approbauit, atq. amplexus eſt, verum etiam diplomate confirmatum, multis priuilegiis auxit Anno Domini M.CCIIL. ab inſtituto Ordine annò decimoſeptimo, qui fuit M.CCXXXI. Atque à Baſilicæ Apoſtolorum Principis Archi-

presbytero,

presbytero, reliquiſque Canonicis ad excitandum in Vrbe cœnobium Silueſtro attributa eſt domus, & ædes Sancti Iacobi trans Tyberim ſita, quæ à Septimiano nomen accepit, ibique piis hominum ſumptibus, atq. eleemoſinis cœnobium extructum, ad opus perficiēdum magna hominum frequentia confluente, couehendis cæmentis atque lapidibus mira alacritate certantium, vt breui cœnobium ad faſtigium culmenq. peruenerit.

Atque hęc habui, quæ cum de primorum noſtræ religionis hominum, tum vero potiſſimum de ipſius Silueſtri quotidiana, vt ita dicam vita, atq. moribus ſcriberem, ſeu potius leuiter adumbrarem, deinceps ad ea, quæ à Silueſtro diuinitus ſupra naturæ vires geſta ſunt, in ſecundo libro fideliter, breuiterq. recenſenda accedam.

DE VITA, MORIBVS;
ET MIRACVLIS
S. SILVESTRI GVZOLINI
ABBATIS.

Liber Secundus.

RES miras à Silueſtro geſtas hoc ferè toto libro complectemur, & multa quidem de eo mirabilia prædicātur, quæ viri ſanctimoniæ argumenta, & indicia non obſcura eſſe cenſentur; licèt enim non ex miraculis, ſed ex charitate potiſſimum in Deum, cęteriſque ſolidis Chriſtianiſque virtutibus, ſpectanda ſit cuiuſq. probitas, ea tamen quoniam ferè Deus per miniſtros ſuos, homines ingenti animi ſubmiſſione, & candore mentis ornatos edere ſolet, ſequatur inde neceſſe eſt, ea ferè eſſe ſummæ perfectionis indicia. Nonnulla igitur huic hiſtoriæ intexemus, quæ Silueſtro diuinitus accidiſſe narrantur.

De Dæmonis in Cœnobij ianuas debacchatione. *Cap. I.*

NON deſtitit auctor malorum Dæmon, Monachorum mentes lactantes adhuc, vt ita dicã, grauioribus prçliis, & occultis artibus ſollicitare; quibus ſæpè incautas mentes hominum ad præclara contendentium, ſi vel ſuis confidant viribus, vel proprio ſenſu ducantur, facilè in fraudem impellit, ſed irriti omnes eius conatus Deo annuente ceſſere. Hac ratione doli cuniculiſque oppugnandi poſthabita, vbi ſe nihil proficere intelligit, irruptione,& aperta vi craſſati conſtituit, tanto minus periculoſo certamine,quanto plus videtur habere terroris. Ergo nocte quadam, prima quietis hora, tanto ſtrepitu fores ianuæ concuſſit Dæmon, vt non modo ianitor ipſe, ſed cuncti propè Monachi tam crebris, ac ſonoris ictibus excitati ſint, vehementique trepidatione commoti. Ianitor,cui nomen Proſpero,illicò ſurgens ad portam aduolat,& per feneſtellam cuncta rimatus, neminem cernit, compellanti reſpondet nemo, redit in cubiculum, iterum ingeminantur ictus maiori quàm antea debacchatione, excitat tempeſtas illa vniuerſum cœnobium, Ianuam cum quibuſ-

dam

dam aliis repetit Ianitor, conſpicatur circumquaque, ſed inſultor Dœmon nuſquam apparet: Monachi ingenti tum admiratione, tum metu perculſi in cubicula ſe recipiunt. Tertiò ad ludum redit Dæmon, nimirum quos videbat ita ſtudio virtutis, ac religionis addictos, vt nulla inde caducorum bonorum ſpe, aut voluptatum illecebris auelli poſſent, hos inanibus terriculamentis, ac ſpectris facilè perturbatum iri putabat, quaſi eſſet ſibi cum pueris decertandum: Ergo cum tertiò maiori adhuc ſtrepitu quàm antea deſęuire cœpiſſet, confeſtim ad eam peſtem auertendam Monachi metu trepidantes, ad Silueſtrum intentum precibus, nec rei ignarum, tamquàm ad ſacram anchoram, communi conſenſu confugiunt, totius rei ſeriem narrant: opem auxiliumque efflagitant: ille ſereno vultu tranquillitatem mentis indicante, iubet homines bono eſſe animo, ſibi explorata eſſe Dæmonis conſilia, eius terriculamenta nihili ducere, & ſimul fratribus proſequentibus, ad ianuam protectus, imperterrito animo in Dæmonem fertur inuectus. Erubeſce nequam, & immunde ſpiritus, ſuperbiæ princeps, & auctor, iā demum fractos intellige tuos conatus virtute Dominicæ necis, Ecce, qui te vſque ad ſidera extollebas, tandē intellige, te ſupremo iudicii die ſtultiſſi-

mum

mum remanſurum: vehementer erras, cum telis, quibus nos oppugnas, ipſe vincaris: recede igitur impudẽtiſſime Dæmon, & ad ſuppliciorum tuorum cumulum redire ne differas. Vix hæc Silueſter, cum Dæmon illicò vlulans, ac perſtrepens tanto impetu per montis abrupta ſeſe præcipitem dedit, vt totus ipſe mons ſuis conuulſus radicibus ruinam minari videretur.

De Lupo in cellæ ipſius cuſtodiam dato. *Cap. II.*

EMANABAT è ſinuoſo flectentis ſe Montis Fani cubito perennis fons gelidæ aquæ, quæ piſcinulæ cuiuſdam ſpeciem referebat, hæ Silueſtri deliciæ, cum vel feſſum laboribus animum recreare, vel ſitis, famiſq. moleſtiam ſimplici pane, & aqua leuare vellet, vel deniq. cum ex conſideratione rerum harum creatarum, qui adeo oblectant animum, in Dei quod verum animæ oblectamentum eſt, cogitationẽ amoremq. dulciſſimè raperetur. Hic ſedentẽ aliquando, & ordeaceo pane famem ſedãtem, ac frigida ſitis ardorem temperantẽ, tres viri offendunt, qui conueniendi, viſendiq. hominis cauſſa, è propinquo Fabriani oppido diſceſſerãt, quorum vnus, dum hæc, iam tum ſcriberẽtur, & ſuperſtes erat, & ſolitus

litus id crebris vſurpare ſermonibus: hos ergo cum vidiſſet Silueſter, Lupum ſecum commorantem, ac ſuis diuinitus parentem imperijs tãtiſper abire iuſſit, qui capite caudáque ablanditus abſceſſit, & quà Silueſter edixit, auiaq; & nemora petiit, vt vel hinc intelligi queat, pietatem, ac ſanctimoniam, vel inter ipſas ferociſſimas beſtias, eſſe tutam, & manſuetudine, atque lenitate non modo frangi debilitarique hominum iras, atque veſanos furores, ſed innatam etiam belluarum ferociam diuina annuente clementia mitigari. Ea profecto res non fugit eorum hominum oculos, & quæ tibi ſocietas, inquiunt, Pater cum huiuſmodi bellua, quæ omnibus eſſe infeſta ſolet, atque exoſa? ille, cuſtos, inquit, eſt meæ cellulæ fideliſſimus, & eam ab omni ferarum incurſu conſtantiſſimè tuetur, ad mea eſt mandata, ita Deo placuit, exhaurienda paratiſſimus, quæ non iubetur, non audet, quę iubetur, prompte exequitur. Illi rem tacitè admirantes, diuinarumque collocutionum epulis refecti, domum pręcipuo quodam pietatis ardore incenſi reuerterunt. Neque verò tantopere mirandum eſt, tam feram belluam Dei famulo ſubiectam, qui ſuam ipſe mentem atque animum Deo omni ex parte ſubieciſſet, vt quia Deum in ſe omnino, vt par eſt, dominari ſine-

bat,

bat, ipſe viciſſim in animantia rationis expertia, imperium primorum parentum contumacia amiſſum recepiſſe videretur.

Ingens ſaxum adhibito à Silueſtro Crucis ſigno facili negocio transfertur. Cap. III.

EXCISVM non longe à Cœnobio ſaxum, ac bene dolatum, altaris miniſterio conſecrandum, ab omnibus cœnobii monachis, adhibitis etiam ad operam externis hominibus, ne loco quidem dimoueri poterat, ac ſi altiſſimas humi radices egiſſet, quippe apparebat pium illorum conatum mali Dæmonis artibus eludi: quocirca cum fruſtra ſe tanto ponderi obluctari cernerent, Silueſtrum euocandum cenſent, quo ac cito, & ſalutari ab eo ſigno Crucis adhibito, tam facilè lapis ille conuehi cæptus eſt, vt omnes aridum lignum, non molem illam ingentem vectare viderentur, vt exinde apparuerit illuſorem Dæmonem deluſum receſſiſſe.

Præcipitatum à Dæmone incolumem B. Virgo reſtituit. Cap. IV.

IBAT de more Silueſter ſub noctem intempeſtam ad vſitatum in Oratorio pſallendi pre-

precandiq. penſum ritè Deo cum fratribus perſoluēdum : cumq. inter eundum deſcendere cœpiſſet quoſdam ſcalarum gradus, ſupplantante Dæmone, pręceps per illas ſcalas datus eſt, ingēti impetu totiſq. ponderibus deuolutus. Luna minimè pernox erat, Cælum ingenti tempeſtate, & aquarum alluuione deſęuiebat. Venti inter ſe aduerſi certabant, omnino nox opaca, & horribilis, vt ad Viri patientiam Chriſto permittēte tentandam, dæmones, cælum, elementa conſpiraſſe viderentur. Silueſter porrò afflictus, & conſauciatus ita iacebat humi, vt & propter lubricum ſolum, & debilitatum corpuſculum conatus ſæpius exurgere, illico maiori cum dolore recideret, vt ne reptando quidem ingredi poſſet. Ergo fratrum auxilium in Choro pſallētium ſæpius implorat, ſed præ concinentium ſtrepitu, præque horriſono imbrium, ventorumq. fragore exaudiebat nemo. Semiuiuus igitur miſerandum in modum iacuerat aliquandiu, ſuper frigidam, & lutulentam humum, & pluuiæ ventorumq. tempeſtate penè obrutus, magnam tamen animi tranquillitatem conſtantiſſimè retinebat, recrudeſcentibus autem propter frigus, & nocturnum aerem vulneribus, dubium non erat, quin eſſet in ea calamitate animā efflaturus, niſi

ipſe

ipſe oportunè ad implorandam B. Virginis opē confugiſſet, quare precabatur ſanctiſſimam, atq. clementiſſimam Dei Matrem, vt ne ſe tam ſubito filiis, quos Chriſto genuerat, abſentibus ex hac vita migrare pateretur, neq. enim mortem horrebat, quam ſemper æſtuāti animo peroptarat, cum ſperaret mortis huius beneficio ſe vitā cōſecuturum ſempiternam, ſuorum tamē cauſſa tantiſper diferri, nam & ſi dudum ipſe diſſolui cuperet, & eſſe cum Chriſto, atque adeo ad cæleſtem patriam tota ſemper mente atque animo ferretur, tunc tamen ſuo poſthabito bono, proximorum vtilitati, & commodis conſulendum eſſe cenſebat. Affuit precanti clementiſſima Virgo, auguſtisſimo aſpectu, & beatisſimo lumine fulgens, ac ſe palam incredibili benignitate ſpectandam dedit, eumque non modo incolumem reddidit, vt ſolę ad rem teſtandam relinquerentur vulnerum cicatrices, verum etiam, ne ſentientem quidem in cellam temporis momento reſtituit, atque extemplo diſcesſit in Cælum. Enim uerò obſtupuit Silueſter, & Beatæ Virginis benignitatem expertus, in eiuſdem patrocinium, recenti præſertim illius in ſe beneficio atque miſericordia inuitatus, clientelamque confugit, & arctiori quàm antea amoris vinculo eidem VIRGINI Sacratisſimæ

ſeſe

ſeſe obſtrinxit. Hoc eti m idem ſtudium, eamdemq. pietatem in ſuis cupiebat eſſe præcipuã; Interim fratres mirati nocturnæ pſalmodiæ non ad uiſſe de more Silueſtrum, morbum ſorte ſuſpicati, frequentes ad cubiculum die illuceſcente conueniunt, faciem adhuc ſanguine liuoribuſque inſignitam aſpiciunt, cauſſam quærunt, Is primum modeſtè diſſimulans, quaſi ſuis ipſius id peccatis accidiſſet, rem tamen omnem poſt aliquot dies multis fratribus enunciauit, quorum nonnulli cum hæc primum ſunt mandata literis ſuperſtites erant.

Percuſſorem ſuum lepra correptum liberat.
Cap. V.

NON ita multo poſt, Adoleſcens quidam, cui nomen Seruulo, Fabrianenſis inſtitutum noſtrum ſequi vehementer optabat, id tamen impetrari à ſe non prius paſſus eſt Silueſter, quàm Adoleſcentis conſtantiam diligenter exploraret, quem tandem, cum ſe is ad moleſtiſſima quęque perferenda paratum eſſe confirmaret, hilariter excipit, & fratrum numero adſcribit: Huius porrò in ordinem ingreſſum ſequutę, vt ſæpe fit, parentum atq. propinquorum quærimoniæ, ac turbæ excitatæ complures. Ij enim,

quippe

quippe qui carnales adhuc, ea, quæ ſunt Spiritus Dei, percipere non poſſent, rei nouitate permoti armata manu conteſtim ad Cœnobium veniunt: ibi cum planius rem totam cognouiſſent, plangore primùm, & eiulatu omnia compleuerunt, ſed fruſtra adhibiti conatus (omnem enim difficultatem vicit ingenuus animus, & pertinax in Adoleſcente conſtantia, & quem non auſteritas vitæ, non veſtis aſpera, & vilis, non monaſtica diſciplina ab inſtituto deterruit, hunc neque parentum blandimenta, neque propinquorum fratrumque terriculamenta ab incepto curſu non modo non retardarunt, verum etiam quaſi calcaribus additis currentem incitarunt: magnanimi eſt enim in arduis rebus capeſsendis, neutiquam ſinere à ſemel inſtituto curſu ſe abripi, quin potius contra maiores fluctuum impetus ſumma audacia opponere ſeſe, eoſque perfringere atque deuincere.) Hic verò è conſanguineis quidam furore percitus, malè preſſum acerbitatis ſuæ virus euomuit, etenim per ſummam audaciam, atque impudentiam in medio cœtu, & colaphum Silueſtro palam impegit, & adoleſcentem violentus abſtraxit. Porrò Silueſter contumeliam tanta animi moderatione, & æquitate pertulit, vt Euangelici memor conſilij, illicò maxillam alteram percuſ-

ſori cædendam exhibuerit, & non modo verbum acerbius non protulerit, ſed ne minimum quidem ſignum irritati animi, vel turbatæ mentis oſtenderit: inſigne ſanè manſuetudinis, ac patientiæ documentum, & certiſſimum ſolidæ perfectionis indicium. Verum enim vero Deus iuſtus iniuriarum, quibus pręſertim ſui afficiuntur, vltor, ac vindex, non eſt paſſus tantam temeritatem impunitam: Vbi enim ille tam tetro ſe ſacrilegio polluit, turpiſſima repentè lepra corripitur, nec prius, adhibitis fruſtra medicamentis, curari potuit, quàm per pænitentiam reſipiſceret, & ad Silueſtri pedes prouolutus, veniam commiſſi facinoris gemens, & lacrymabundus expoſceret: orabat ſupplex collo zona iniecta, ne Silueſter ſe pænitentem abijceret, agnoſcere culpam, & fateri iure ſe illo morbo vexari, curationem vero non niſi à Deo per Silueſtrum ſperare, non magis ad ignoſcendum quàm ad hoſtes beneficijs etiam cumulandos paratum. Ergo mœrentem iacentemque Silueſter benigniſſimè ſubleuat, pijſque verbis conſolatur, non minore quàm antea manſuetudinis documento: mox fuſis ad Deum precibus, ægro ſalutari Crucis ſigno impreſſo, bene precatur. Senſit is continuo diuinam ſibi adeſſe virtutem, & retentis in facie fugati morbi veſtigiis,

giis, priſtinæ incolumitati, Dei beneficio, & Sancti viri meritis reſtitutus eſt.

De contractione Membrorum cuiuſdam Monachi curata. Cap. VI.

PHILIPPVS quidam de Varano vir noſtrę religionis,& patris noſtri Silueſtri aliquandiu cómes, in grauem difficilemque morbum inciderat, ita vt contractis genibus, omni prorſus officio pedum deſtitueretur, & medicamentum nullum, nulla fomenta prodeſſent: commorabatur is tunc in cœnobio S. Petri de Monte, intra fines Auximanæ Diœceſæos, eò Silueſter ſe contulit, quo viſo debilis mirificè recreari cœpit,& mox Silueſter ad precandi numinis remedia confugit, tum adhibet ad contracta genua ſalutare Crucis inſigne. Res mira, extempore ægri genua fragore quodam edito conſtrepunt, diriguntur,firmantur. Philippus igitur doloribus planè liber, ac morbo conſtitit, Deo gratias maximas egit, & beneficii memor Silueſtrum præcipua obſeruantia perpetuo coluit.

Puerum diuinitus ſanat. Cap. VII.

GVALDVM (oppido id nomen eſt in Vmbra) iter aliquando cum faceret, exceptus eſt nocte perhumaniter ab eius oppidi incolis, qui alioquin Silueſtrum plurimum obſeruabant; manè verò vt illuxit, iter inſtitutum cum comitibus arripit, cum ecce tibi mulier oppido egreſſa, tanquàm altera Chananæa inclamat, & inquit, ſerue Dei præſtolare me: cum ille ſubſtitiſſet, accurrit fœmina cum filio, cuius facies morbo quodam inſanabili exedebatur, ac gemebunda Silueſtrum orat atque obſecrat, niſi opem ferat, filium omni ſpe ſalutis deſtitutum: At ille, næ tu inquit mulier falleris, Apoſtolorũ iſta ſunt opera, non mea, his verbis incenſa potius, & audacior effecta mulier inſtare vehemẽtius, vrgere, efflagitare: maternum animum, miſericordiam, charitatemque obiicere. Quare Silueſter qua erat lenitate, & charitate, precibus ſe vinci paſſus eſt; ne illam ſua fide, maiori Deum laude fraudare quodammodo videretur: Itaque ſalutis noſtræ ſigno ſuper ſemiuiui pueri faciem deſignato, huiuſmodi verbis diuinam clementiam implorauit. Omnipotens Deus ne reſpicias ad peccata mea, ſed ad huius fœminæ

ſidem, & in eius filium affluentes tuæ bonitatis fontes aperias, vt graui hoc morbo fugato, tua in ſanato puero virtus potentiſſima cognoſcatur, cumq. ipſius comites ad hæc verba reſpondiſſent, Amen, illicò diuina virtus, tum ſalutare ſignum, tum B. Viri precationem ſubſecuta, puerum incolumitati reſtituit.

Laboranti ex capite fœminæ ſalus reſtituitur. *Cap.* *VIII.*

PRIMARIA quædam fœmina ciuis Fabrianenſis, acerbiſsimo capitis dolore diu laborauerat, & adhibitis fruſtra remediis, omnẽ ſpem prorſus recuperandæ valetudinis abieciſſet, niſi illi radius diuinæ gratiæ per Silueſtrum affulſiſſet: illa enim cogitatio eius animum ſubiit, fore, vt ſi vel capillum capitis, vel barbæ pilos aliquot viri ſanctiſſimi capiti ſuo applicare poſſet, grauiſſimo illo dolore liberaretur: Cumq. id palam tentare non auderet, clam accerſitum tonſorem, qui capillum Dei viro tondere conſueſſet, rogat, vt ad ſe nonnullos ex illius barbæ pilis primo quoque tempore, nemine prorſus, ne ipſo quidem Silueſtro conſcio tranſmittat, tonſor Corteſonus nomine, tantam fœminæ fidem ac pietatem demiratus, facilè precibus

permouetur. Vbi primum fuit illi Silueſtri barba tondenda, clam pilos aliquot ad fœminam tranſmittit: illa ſpei iam, & gaudii plena, ſuſceptos magna cum veneratione pilos capiti ſuo malè affecto admouet. Res mira, vix pili caput attigerunt, cum repente dolor omnis abſceſſit, vt neſcias quid magis mireris, fidem ne fęminæ, an Silueſtri virtutem.

De igne Silueſtri precatione meritiſque reſtincto. Cap. IX.

HAVD ita multo poſt, cum Fabriani verſaretur, per imprudentiam ancillæ cuiuſdam factum eſt, vt ſub multam noctem in ędibus filiorum Rainaldi Rigutii viri primarii ignem plurima materia (ſarcinæ erant propè ſexcentæ) conciperet, qui primum paulatim ſerpens alimenta largius ſumebat, impellente pręſertim vento vehementiore, deinde vero tantum dare cępit incendium, vt flamma altiſſimæ turris eiuſdem domus faſtigia exæquare, & oppido vniuerſo vaſtitátem minitari uideretur: conclamatum illicò eſt de more ad ignem ære campano, lamentationibus, uociferationibus, edictis, quòd communis propemodum res ageretur, & omnium ſalus, & fortunæ in diſcrimen adducerentur:

rentur: maximi illò concurſus facti, fruſtra adhibiti omnes conatus, cum Silueſter rumore, ac ſtrepitu excitus, ac ſuſpicatus id quod erat, miſericordia commotus illicò prodit: ecce autem obuium habuit nuncium à Bertaldo Corradoq. Rainaldi filiis, Silueſtrique amicis, qui Silueſtro rem ex ordine nunciaret, opem etiam atq. etiam peteret, nec prius rediret quin exoraret, in eo poſitam eſſe ſpem nō modo ſuam ipſorum, ſed oppidi totius, his precibus magis incenſus Silueſter, eo ſtatim ſe contulit, ac benedictum à ſe panem, quem ab eis acceperat, in flammam aduerſam, ea lege, & cōditione Dei nomine coniecit, ne quid amplius præter panem illum liceret abſumere, & in ſe ipſe deficeret: paruit ignis, & in exiguos redactus cineres nihil præter coniectum panem abſumpſit, reliqua enim ut Silueſter iuſſerat, intacta reliquit.

Oppidum item Serræ Sancti Quirici ab incendio vindicat. Cap. X.

NON abſimile huic eſt illud, quod eidem Silueſtro contigit in cœnobio non procul ab oppido (Serra Sancti Quirici appellatur) cōmoranti, ubi Silueſter templum Deo, Beatoque Bartholomæo dedicarat, conceptus ignis con-

ſpirantibus uentis, toto probè oppido graſſabatur, cunctaſq. fere ædes inuadebat impune: ſtrepitu igitur, ac tumultu excitatus Silueſter accurrit, & rei nouitate miſerabilique ſpectaculo permotus, precatus tacite eſt Deum, ne ſua illos ope deſtitutos eſſe uellet; Cumque ita aliquandiu conſtitit, igni ſignum Crucis oppoſuit, ille ac ſi fluuius ingens in eum irrumperet, retro agi primum cœpit, mox etiam penitus euanuit, nulla poſt illam Crucem in aere à Silueſtro deſcriptã, ne minima quidem re, uti diligenti cura eſt animaduerſum, ulla ex parte læſa. Creuit mirum in modum hoc Dei beneficio erga Silueſtrum oppidanorum ſtudium amor, obſeruantia, ut eius deinde laudum egregii præcones extiterint.

De reſtituta Claudo valetudine. Cap. XI.

NON minoris faciebat Silueſter ſi homines è cęno uitiorum ereptos, in tuto collocaret, & animorum ægritudines morboſque curaret, atque diuina ope ab omni labe peccati detergeret, quam ſi claudis greſſum, ægrotis ualetudinem, lucem cæcis reſtitueret. Ita tamen ut dum præcipuè ſtudium curandorum animorum coleret, morem interim in patrandis miraculis,

culis,ſanandisque corporibus, vbi & amor erga proximos, & maior Dei gloria poſtularet, non omitteret. Non ita multo poſt quàm Serram Sancti Quirici, oppidum vt ſupra docuimus, ab incendio diuinitus vindicaſſet, frequentes in eodem oppido conciones habebat, animoſque ad omnem pietatem inflammabat. Inter erat aliquando concioni Claudus quidam, ita pedum miniſterio, vel ab ipſo vtero deſtitutus, vt genibus, ac manibus reptare cogeretur; hic perſuaderi ſibi à quibuſdam facilè paſſus eſt, vt cum ſpe certa ſalutis recuperandę ad Silueſtrum propius concionantem accederet, ad quem vbi perueniſſet, quo is nitebatur, baculum ſumma fide pręhendit manu, quod vbi animaduertiſſet Silueſter, oculiſque inter concionandum in claudum defixis, mox ad propitiandum numen, defixo in Deum mentis obtutu, bis claudo dixiſſe fertur. Surge fili. Surge fili: ille confeſtim corroboratis cruribus in medio conſtitit. Magna eſt conſecuta gratulatio omniaque gratiarum actione perſonabant, cum pateret vera eſſe, quæ Silueſter doceret, quippè quæ à Deo prodigijs comprobarentur.

De

De animi ſubmiſsione ipſius in cuiuſdam veteris teſtamenti loci ſententia indaganda.
Cap. XII.

MIRAE fuit ſolertiæ, atque vigilantiæ, in excitãdis ad pietatem mortalium animis, & à Dæmonis tyrannide ad ſuaue Chriſti Domini iugum traducendis, ita tamen proximorum ſalutem curabat, vt ſuæ interim, & ſalutis, & ſtudii perfectionis non obliuiſceretur, animi ſubmiſſionem adamabat in primis, ac de ſe ſuiſq. rebus adeò humiliter, ac demiſſe ſentiebat, vt cæteris omnibus de pietate, ac virtute concederet: honores multos, & ſæpè oblatos vltrò reſpuit magna animi conſtantia: lectitabat identidem ſumma cum auiditate ſacros vtriuſque teſtamenti libros, ac tãquam ex amæniſſimis hortis flores varios decerpebat, ſicubi locus obſcurior, & ad explicandum difficilior occurreret, ad eas tenebras fugandas, eliciendumq. ſenſum verum, ac tutum, vel ad pias preces lachrymaſq. vel interdum etiam ad ſimplicem aliquem è ſuis Monachis, eundemque humilem, & contemplationi, precationique deditum, ſumma animi demiſſione confugiebat: etenim exiſtimabat nõ minus cognitionis rerum diuinarum, homines impe-

imperitos, ac rudes, dummodo in ea inſcitia; candida quædam ſimplicitas, & ardens in Deũ Charitas eluceret, quàm ſapientes ipſos aſſiduo ſtudio, & acumine ingeniorum conſequi poſſe. Factum eſt aliquando, vt cum de more Hieremiam Prophetam attentiùs legeret, in quẽdam locum difficilem incideret, cumque diu ſecum ipſe fruſtra meditatus eſſet, ad precandum Deũ confugit, in eaque precatione plures dies conſtantiſſimè perſtitit, verum tamen ſenſum vllum expiſcari non potuit. Degebat peridem tempus in cœnobio altæ rupis, vt dicitur (is vicus eſt, qui à Monte Fano, in quo primum cœnobium à Silueſtro excitatum diximus, triginta circiter paſſuum millibus diſtat) Simon quidam, Silueſtri in ſtudio perfectionis diſcipulus, miræ vir Innocentiæ, ac ſimplicitatis, & licèt alioqui rudis, ac literarum penitus ignarus, ſumma tamẽ, tum pondere orationis, tum morum elegantia, apud omnes auctoritate: hunc ſibi Silueſter humilis magiſtrum deligendum, & conſulendum putauit. Ergo arrepta inter loquendum occaſione, eum blandè alloquitur, ac ſumma animi ſubmiſſione Dei nomine obteſtatur, vt quid de ſenſu loci illius ſentiret exponeret, facturum ſe exiſtimaret rem gratam ſibi, & Deo. Ille demiratus viri humilitatem, inſcitiam ſuam cœpit obiicere,

obiicere, munus eſſe illud literatorum,& ſapiẽtum hominum, in quorum numero eſſet etiam ipſe Silueſter: quòd ſi ſui periculum ea ratione faceret, ſe gratias ingentes agere. Silueſter contra inſtare vehementius, non tentare ſe hominis virtutem, ſed illi loco lucem expoſcere. Simon tanta animi ſubmiſſione ſuperatus, exorari ſe paſſus eſt, ne quod inobedientiæ fortè crimen incurreret, pariterque in Cœlum oculis menteque defixis, atque diuino implorato auxilio, diuina ſubito oborta luce, omnes, quod ad ſententiam illam ſpectabat, tenebras è Silueſtri mẽte diſcuſſit, qui mirificè recreatus, ad cœnobium Montis Fani reuertitur,& ſui contemptor egregius, & æquiſſimus fraternæ virtutis æſtimator, cui non tam ingenii ſubtilitas, quàm merita humilitatis, ſacrarum literarum ſenſa abdita ita patefecit, vt neſcias hac in re cuius magis humilitatem mireris, huius ne qui ſciſcitando, an illius qui eam ſubterfugiendo præſetulit. Porrò Simõ hic, quem dixi, & Prophetiæ dono admirabili, vt in præſenſione mortis cuiuſdam fœminæ, & miraculis etiam poſt mortem enituit: magna itẽ fuit, vt ſupra diximus, vitæ ſanctimonia, & morum ſimplicitate conſpicuus; Nam ex conſideratione interdum vel minuti floſculi, in Dei amorem,& contemplationem ſuauiſſimè ferebatur.

cur. Ceraſus arbor floribus veſtita prætereunti aliquando Simoni, intuentique, & in Deum ex intuitu illorum florum pulchritudine rapto, ſe venerabunda quodammodo, ac ſuis diffuſa ramis, multis inſpectantibus, ad terram vſque demiſit.

De Prophetiæ dono. Cap. XIII.

AC ne prophetiæ quidem inſigni dono videtur caruiſſe Siluester, ſiquidem ea tempeſtate Nobiles viri duo eam Picæni regionem, quam fluuius Aeſis præter fluit, latrocinijs, & rapinis infeſtam reddebant. Si quod periculum adeſſet, ſe in munitiſſimum quoddam caſtrum recipiebant, quod exædificatum erat inter Rubeæ ſaxa (nomen eſt fluuij) quà Aeſium itur, Vrbem olim totius Picœni caput, illic aliquando cum Silueſter iter faceret, vt cœnobium quoddam viſeret, de Inſula Iſaac vocitatum, infames hoſce latrones inſigni crudelitate nobilitatos obuios habuit, ac de more ad eas lucrandas animas omnes vires intendere, atque huiuſmodi fermè oratione cœpit homines admonere; Cur ô miſeri finitis tanta vos crudelitate conſtringi? Cur Dei iudicium non pertimeſcitis, quod vobis impendet? Deſinite agere

peruerſa, diſcite recte agere, reſipiſcite tandem, & ad Deum celeri veraque pœnitentia reuertimini: Alioquin citò in vos Dei iudicium, atque ira deſæuiet, ipſe enim vltor eſt ſcelerum. Illi tam ſalutaria optimi Patris monita reſpuere potius, atque horrere, quàm ferrè viſi ſunt. Ergo miſeri ad ſuum inſtitutum atque domicilium redeunt, triduoque poſt a ſuis ipſorum conſanguineis miſerè necantur. Huic rei præter duos alios Monachos, Pater Benedictus de Fabriano vir integer, & magnæ auctoritatis interfuit, huius vaticinii poſtea locuples teſtis, ac præco.

Fœminam cæcam illuminat. *Cap. XIIII.*

FOEMINA Fabrianenſis oculis capta, non ſecus ac ſi fuiſſet ab ortu ipſo cæca, nihil omnino cernebat, ac tanto proptereà in mœrore iacebat, vix vt cæcitatis moleſtiam ferre poſſet. Ergo multos iam annos in ea calamitate traduxerat, cum illi radius conſilii ſalutaris affulſit. Iam tum Silueſtri, & vitæ innocentia, & in patrandis miraculis virtutis fama nō Fabriano ſolum, verum etiam vniuerſa prouincia percrebuerat, quare occaſionem fœmina non eſſe prætermittēdam rata, plena ſpei ad Cœnobium Sancti Benedicti, quod erat in Monte Fano, ſe per-

perducendam curat, & ad Silueſtri pedes prouoluta ſuppliciter orat, vt ſibi oculi lucis huius vſura deſtituti, ſalutari ſigno à Silueſtro ſignentur. Afflictæ fęminæ morbum, & calamitatem Dei famulus miſeratus, exertis digitis contra eius oculos Crucem efformat,& mulier, inquit, vade in pace, quòd ſi quod hodie à Domino beneficium acceperis, nemini patefacias, verum illi gratiam habe, qui cæcorum tenebras illuſtrat. Illa cum certa ſpe reuertens, antequam domum perueniret, diuinitus vim facultatemq. cernendi recepit, & repentino miraculo ſtupefacta, oblitaque quid nam ſibi eſſet à Silueſtro interdictum, cœpit rem totam paſſim celebrare, Deoque ac Silueſtro gratias maximas agere.

Trabem diuinitus protendit. Cap. XV.

AEDES quaſdam in cœnobio Montis Fani exædificãdas curabat ſuorum commoditati Silueſter, conductis ad id operis, & Architectis: Accidit autem, vt cum ad culmen parietes excreuiſſent, ad tectum imponendum, ſuſtentandumque, nonnullis trabibus eſſet opus. Faber lignarius trabis cuiuſdam, antequam illa ad contignationem ſuſtentandam parietem

vtrumque

vtrumque coniungeret, particulam, qua menſuram excedere exiſtimabat, prȩcidere cogitabat. Re animaduerſa Silueſter ſuadet homini, ne ante trabis capita parietibus admouere conetur, neue quicquam abſcindat, quàm ter eiuſdem longitudinem eſſet diligenterque dimenſus: Ille neglecto ſapientis Viri conſilio, ſuo iudicio prȩfidens, trabem illicò diſſecat, quam deinde cum opera in deſtinatum locum inſerere, & parietum foramina vtrinq. traiicere vellent, tandem ſenſit faber eam multo eſſe breuiorem, quàm vt poſſit ad partem utramque pertingere, tunc ſuam accuſans pertinaciam ad Silueſtrum accurrit, & ingenti pudore ſuffuſus ueniam precatur. Silueſter qua erat humanitate, iubet hominem bono eſſe animo, trabemque iterum collocare, laturum opem Deum, urgebat ille Silueſtrum, ut ipſemet opem ferret, facilius à Deo impetraturus, & mox utrinque iuſſu Silueſtri ſeorſim ambo trabis capita comprehendunt, & in contrarias partes diſtrahentibus, trabis extenſio quantum opus eſſet, diuinitus conſecuta eſt, & ſimul omnium, qui aderant admiratio, cum Dei rerum admirabilium effectoris, & ſancti uiri laudatione coniuncta.

De eiuſdem Ecſtaſi. Cap. XVI.

SVMMA quadam pietate, atque ardore animi Chriſti liberatoris noſtri actiones, & ſingularia in nos merita dies noctesq. recolebat: præcipuo tamen ſtudio, quæ noſtra cauſſa perpeti voluit, identidem ſecum ipſe reputabat, cumque illius verbera, ſpinas, clauos, crucemq. contemplaretur, magnam vim lachrymarum profundere ſolitus erat, vt ſæpe quieſcentibus fratribus, vigilaret ipſe, & pſallendo dulcem in ſe Chriſti necis, & cruciatuum memoriam excitaret, flagelliſque ſe, ac funiculis acerrimè cæderet, dum pſalmos Dauidis, qui pœnitentiales dicuntur, ſuauiſſimè pronunciaret. Ergo in peruigilio Chriſti Domini reuiuiſcentis cum verſiculus ille decantaretur. *O inæſtimabilis dilectio charitatis, vt ſeruum redimeres filium tradidiſti*; in altiſſima diuinæ charitatis cogitatione defixus, tanta ſpiritus dulcedine perfundi conſueuerat, vt non modo fleret ipſe, ſed fletum cæteris quoque moueret: contigitque aliquando, vt eius mens ita in Patris æterni charitatem raperetur, qui filium nobis idcirco tradiderit, vt cruciatus acerbiſſimos, cum ſumma ignominia, probroque coniunctos noſtra cauſſa perferret,

ferret, vt abalienatus à ſenſibus aliquandiu, in altiſſimo quodam mentis ſopore perſtiterit, in eoque ſibi Hieroſolymam delatus, & hortum quemdam ingreſſus eſſe videretur, in quo auguſtiſſimum Chriſti Domini ſepulchrum, ibidemq. tres honeſtiſſimas fœminas candentibus veſtibus ornatas, & in genua prouolutas ante ſepulchrum venerabundas cernere ſibi videretur. Enimuero rei nouitate permotus, cupiiſſe ſe ſcire, quid ea viſionis ſuæ tam illuſtria ſymbola ſibi vellent: & ſepulchrum inſcius adhuc attentius contemplatus, inſcriptionem quam antea nuſquam legerat, aut audierat, ſe planè legiſſe narrabat. VICTOREM MORTIS ISTAE VENERANTVR IN HORTIS: tum demum agnouit illud dominicum eſſe ſepulchrum, & ingenti partim mœrore, partim animi voluptate perfuſus in genua corruens, religiosè admodum ſepulchrum Domini veneratus eſt: mox vbi oculos circumflexit, tres illas fœminas nuſquam vidit. Ergo ad ſe reuerſus, & de tanto accepto beneficio immenſas Deo gratias egit, & perpeſſionum Chriſti myſteria, quæ altius in eius animo inſederant, cœpit aſſidua quadam commentatione recolere.

De

De alia item plane admiranda viſione.
Cap. XVII.

VENERABATVR iamdudum Silueſter præcipuo ſtudio, ac pietate Dei genitricem Mariam, recentique eius beneficio incenſus, vt ſuprà narrauimus, magis, ac magis eius amore caſtiſſimo inflammabatur. Neque vero Mater benigniſſima gratum erga ſe, ac pium filium deſiſtebat maioribus quotidie muneribus cumulare. Itaque nocte quadam Silueſter poſt vſitatas preces, repente leui quodam ſomno correptus, viſus eſt ſibi ad Bethleemiticas rupes eſſe tranſuectus, & præſepe adiiſſe Chriſti Domini natali nobilitatum, mox in quoddam templum perductus, ante altare ſteтiſſe precabundus: precanti auguſtiſſimo lumine fulgens Maria Virgo, non modo ſeſe illi palam oſtendit, verum etiam eum blande allocuta eſt: Et vis ne, inquit, Fili mi Silueſter corpus Filij mei Domini IESV Chriſti recipere? hac viſione, atque inuitatione cohorruit primò Silueſter, deinde cum ſe collegiſſet, ingenti cum tremore reſpondit: Paratum cor meum Domina, paratum cor meum: impleatur voluntas tua in me: Tum illa verè dulcis Virgo ſua manu pu-

riſſima Sanctiſſimum Chriſti corpus Silueſtro porrexit: cuius nimirum diuina virtute, tanta eſt Sancti Viri mens luce perfuſa, vt ab eo tempore nullus ei planè in ſacris voluminibus locus eſſet obſcurus. Quid mirum? poteratne illi quidquam eſſe abditum, cui, & Mater ſapientiæ, & ſapientia ipſa ſe tam familiariter patefeciſſet? fœlix prorſus ad quem accedit propiùs Saluatoris Mater, & cuius corpus aliàs conſauciatum mirabiliter ſanarat, eiuſdem nunc mentem, atque animum cæleſtibus epulis benigniſſimè reficit.

De præſenſione Mortis cuiuſdam. *Cap. XVIII.*

QVONIAM igitur lucem diuinitus hauſtam, vir ſanctus nefas eſſe ducebat abditam tenere, ſedulo cœpit eandem alijs quoq. crebris concionibus, & cohortationibus impertiri. Ergo à Canonicis B. Venantij Martyris Fabriani oppidi ſæpiſſimè, vt ad populum de rebus diuinis verba faceret, aduocabatur, cumq. aliquando per templi cœmeterium tranſiret, multis nobilibus viris comitatus, quemdam offendit, qui ſepulchrum cuidam parabat, cuius erat iam ſalus à Medicis deſperata: Quem Sil-

ueſter

ueſter cui nam ſepulchrum illud pararet, interrogat, ille vero pro Dio te ſalue inquit, id enim erat ægroto nomen, tum Silueſter paululum cum proceſſiſſet, conuerſus ad comites, Imperſcrutabilia prorſus, inquit, ſunt iudicia Dei, & nemo præ ordinatam eius ſapientiam intelligit, Ecce mortuus viuo ſepulchrum parat. Dictum comprobauit euentus. Etenim, qui de ſpe ſalutis deiectus erat, breui conualuit, is vero, quem ægrotanti curare ſepulchrum dicebamus, correptus febribus, paucis diebus extinctus, in idem ſepulchrum illatus eſt, quod alteri ipſe parauerat. Qua re animaduerſa, ij, quos Silueſter de morte huius præmouerat, vaticinium illud, quamuis ipſis antea ſubobſcurum, veriſſimum fuiſſe cognouerunt.

De Cæco illuminato. Cap. XIX.

QVIDAM ab ortu cæcus, miraculorum fama commotus, quæ à Silueſtro diuinitus edebantur, ad cœnobium Montis Fani ſe contulit, certiſſima ſpe lucis, quam nunquam viderat, aſpiciendæ, vbi ad Cœnobium venit, ſupplex petit, vt ſibi Silueſtrum alloqui liceat: præſto eſt euocatus Silueſter, & è cęco ſciſcitatur quid nam velit. Ille audita Silueſtri voce,

in genua corruens illa verba iterabat. *Miſerere* mei Pater Sancte, miſerere mei. Silueſter hominem iacentem ſubleuat, & iterum quid nam velit, exquirit, nihil aliud inquit ille peto Sancte Dei, niſi vt pro me Deum depreceris, & ſigno Crucis meas tenebras munias: Protinus dexteram Silueſter extendit, & in eius vultum diuina implorata clementia, ſignum Crucis effingit: cæcus autem ſubito lucis beneficio, fugatis cæcitatis tenebris perfrui cœpit. Inter alios, qui huic miraculo interfuere, cenſetur Egidius Camaldulenſis familię, & Ioannes à baculo viri religioſiſſimi, fideque digniſſimi. Silueſter tamen rem tantam dum vixit, ocultare perpetuo conatus eſt.

Cinguli ter aquam in vinum conuertit.
Cap. XX.

NEQVE illud ſilentio prætereundum, quod ſupra naturæ vires, eſt à Deo liberaliſſimè Silueſtro tributum. Cum enim aliquando ad Xenodochium ſiue hoſpitalem domum Spineti olim, nunc enim ædes eſt B. Catherinæ ſacra, in itinere propè Cingulum oppidum diuertiſset, magna cum veneratione ab vniuerſa illius hoſpitii familia receptus eſt. Diſcubuit

igitur ipſe cum viris primariis permultis, cumq. illos aqua defeciſset. Silueſter humaniter miniſtros appellans aquam poſcit, illi ad fontem pergunt, vas aqua plenum referunt, mox de more vir Dei lagenam illam Cruce in aere impreſſa conſignat, & in ciathos iubet infundi: Verum ciathi (res mira) nō aqua, ſed optimo vino complentur. Hæret miniſter admiratione defixus, exhauſto aquario vrceo recurrit ad fontem, aquam ad Silueſtrum defert, quam ſimul atque vir ſanctus, vt antea conſignauit, in optimum vinum conuerſam eſſe cernit: & ad miniſtrum. Quid hoc eſt inquit, fili, quid hoc feciſti? aquam ego poſtulaui non vinum. At is, certo ſcias inquit ò Pater, me aquam hauſtam è fonte puriſſimam, vobis diſcumbentibus attuliſſe. Cui Silueſter, ne te inquit fili pigeat ad fontem tertio reuerti, atque huc aquam vrceo mundo perferre. Morem ille gerit ſedulo, Silueſter vero porrecta manu aquam tertio cunctis inſpectantibus efficta Cruce pręmunit, miniſter conuiuis illicò propinare, ſed vinum optimum ab omnibus guſtatur. Huic miraculo multi vt diximus viri nobiles adfuere, in quibus, & frater Albergator eiuſdem hoſpitii Cœnobita, qui id peregrinis narrare ſolitus erat, & Vgutius Aeſinæ ciuitatis Epiſcopus, qui ſe quoque interfuiſſe crebro

teſtatus eſt. Ergo miris laudibus extollitur vir ſanctus ab omnibus, & veriſſimus Dei famulus acclamatur. Verum ipſe humani honoris contemptor, celeriter ſe inde proripuit, tutaſque latebras petiit.

Energumenam liberat. *Cap. XXI.*

ENERGVMENA quædam ab Vrbe Callia, iamdudum à malo dæmone frequenter torquebatur, & grauiter, ſæpiùs à propinquis ad uaria templa fruſtra deducta. Cum aliquando ex eo in exorciſmis quæreretur, cuius tandem Sancti Viri meritis finem eſſet mulieris diuexãdæ facturus, cum IESV Chriſti nomine, cui omne genuflectitur urgeretur, huiuſmodi reſpõſum dabat. Quid fruſtra laboratis? honos iſte Silueſtro reſeruatur, quo iubente hinc mihi cedendum eſt. His uerbis Energumenæ propinqui uehementer gauiſi, Romam cum illa contẽdunt, ubi reliquiæ B. Silueſtri Summi Pontificis aſſeruãtur, ibi malus dęmon adiuratus geminata uoce reſpondit. Non ab iſto inquit, non ab iſto ſum, ſed ab altero Silueſtro licèt inuitus, & coactus eiiciendus. Conflictabantur mœrore cuncti, quippè qui alium Silueſtrum penitus ignorarent, illam tamen ad altare principis Apoſtolo-

rum

rum ſiſtunt, quam cum aliquandiu Dæmon male torſiſſet, clamare cępit. A Silueſtro ſum extrudendus, à Silueſtro ſum expellendus: Qua re cognita Iordanus quidam eiuſdem Baſilicæ S. Petri Canonicus,& Silueſtri noſtri apprimè ſtudioſus, eos ad B. Patrem deducit, per eos dies Romæ commorabatur, & cœnobium S Iacobi à Septimiano (ut ſupra dictum eſt) piorum hominum ſumptibus ædificandum curabat Porrò in itinere tantum eſt mulier excruciata à Dęmone, ut nunquam antea fuerit. Interim Silueſter à Canonico,quem dixi,rogatus ad oppreſſam fœminam iuuandam, Dei ſpiritu non minus bene paratus,quàm animatus acceſſit, Cuius aduentum præſentiens Dæmon in ipſo ædis illius ingreſſu, cœpit acrius in eam ſuas uires expromere, frendebat miſella dentibus, ore ſpumas agebat, parturientis inſtar affligabatur, neque interim malus tortor vociferari deſinebat. En uenit Silueſter mihi uim per iniuriam illaturus. Verum cum uir Dei aliquam diu cum Dæmone decertaſſet, eum tandem, quod iamdiu obtinuerat domicilium relinquere coegit. Mulier uero ita grauiter eſt à diſcedente ueteratore tractata,ut ad horam prorſus exanimata uideretur. At cum pauliſper ſe poſtea recepiſſet, ſumpto cibo ad eam à Silueſtro tranſmiſſo, penitus conualuit,

ualuit,ac Deo liberatori gratias agens læta cum ſuis reuertit in patriam.

Iterum aquam vertit in vinum. Cap.XXII.

LOCVS eſt non procul à Fabriano, cui nomen à Crypta,quem ſibi primum ad vitam in ſolitudine agendam vt ſuprà diximus Silueſter elegerat. Huc operas mercenarias ad ciſternam ædificandam aliquando conduxit, cumq. ibi vinum eos penitus defeciſſet, operarios ęgre ferentes blande cóſolabatur,cum diceret. Equidem filii, fateor hodie nihil omnino vini relictum eſſe, quare vos id quęſo propter Deum æquo animo ferte;quod enim hodie deeſt,id aliàs Dei bonitas ſupplere facile poteſt: ſtatimque ſuos iuſſit Monachos aquam, ad operas meridiano calore videlicèt æſtuantes afferre, à ſe tamen ſigno Crucis anteà communitam. At cum illi aquam guſtaſſent repente in vinum optimum commutatam,vehementer admirati; Quid inquiunt modo Pater domi vini quidquam eſſe pernegabas? optimum vinum nobis eſt iam tuo iuſſu delatum. Is verò nihil ipſis quidem reſpondit; ſed inde ſe ſubito ſubducens, fratribus rei geſtæ conſcijs, ac teſtibus imperat, vt eam rem ſilentio tegãt; quippè qui vni Deo placere mal-

let,

let, quàm caducis hominum vocibus celebrari.

E Sancti Martyris Cyriaci reliquijs in Silueſtri manibus cruor emanat. Cap. XXIII.

AD Vrbem Silueſter ſe aliquando contulerat, vt reuiſeret ſibi ſubiectos filios, cognoſceretque an rectè cum ijs ageretur in iis rebus præſertim, quæ ad pietatem pertinẽt, ac mores religioſis hominibus congruentes. Cum igitur Romę tunc eſſet, & ſummo ſtudio, ac religione, tum ſacras ædes frequẽtaret, tum ſanctorum virorum reliquias veneraretur, ad viſendum martyris Cyriaci caput ab eodem Iordano S. Petri Canonico deducitur, cuius antea mentionem fecimus: qui Silueſtrum plurimum obſeruabat, & ab eodem viciſſim in Domino diligebatur. Quare ad ſacrarum virginum oratorium, vbi beati caput martyris aſſeruabatur, cum Iordano, duobuſq. ſui ordinis monachis, quorum alter fuit Ioſephus, inſigni vir morum ſanctitate, eximiaque prudentia, qui proximus à Silueſtro noſtri ordinis gubernacula, magna cũ laude tenuit, alter vero Salimbenus is, quem Silueſter perpetuum ferè ſibi comitem adhibebat. Rogat ſacras virgines, vt ſibi, comitibuſque liceat

ceat beatum illud Sancti Martyris caput aſpicere, ac ritè venerari, facilè impetrat: cereas illæ faces albis indutæ veſtibus accendunt, arcam, in qua caput Sacroſanctum conditum erat, aperiunt, & Accede inquiunt, cum Iordano iam propius ad arcam Pater, atque arculam, qua caput clàuditur, tuis manibus cape, quo faciliùs cerni poſſit ab omnibus. At amicus Dei Silueſter cum ſe indignum duceret, qui Sancti Martyris reliquias attrectaret, poſitis genibus, antea Dominum tacitus obſecrauit: ac tum demum ſumma veneratione arculam ſumpſit, & velum quo caput obtegebatur, pie, modeſteque manu remouit. Res mira, & ab omnibus Chriſtum piè colentibus prædicanda: remoto enim velo, ex cranio inuicti Martyris Cyriaci, quod iam tot annorum ſpacio aridum cernebatur, Silueſtro tangente, ſanguis repente vndique in orbem cœpit abunde diffluere. Ergo ſtupore ſimul, qui aderāt, lætitiaque correpti profuſis lachrymis, Silueſtri virtutem ac pietatem laudibus extollere: & ne ipſe quidē potuit, pietatis nimirum ardore cogente, lachrymas continere, cum admirabilem Dei in ſe beneficentiam, charitatemque perſpiceret. Quippè videtur præſtantiſſimus Chriſti athleta Cyriacus tam illuſtri teſtimonio, & argumento non obſcure oſtendere voluiſſe, & quā

Deo

Deo eſſet Silueſtri in Sanctos Martyres grata religio, & quanta ipſe quoque Silueſter cupiditate flagraret, purpuratos illos Cœli ciues imitandi, vita propter Chriſtum, ac ſanguine profundendo.

De ipſius ergà Sanctorum reliquias ſtudio.
Cap. XXIIII.

SANCTORVM virorum reliquias (quoniam in eum ſermonem incidimus) religioſè admodum coluit: quo ſtudio in Dei cæleſtiſq. patrię amorem quotidie magis incendebatur, & ex virtutum egregiarum documentis, quæ ille prudentis inſtar apis, alueario memoriæ ſedulo recondebat, ad illorum ſectanda veſtigia vehementius incitabatur. Diuerterat aliquando ad cœnobium quoddam Ciſtercienſis familiæ in agro Piceno, Sanctiſſimi Viti Athanaſij Epiſcopi maxilla ditatum: fruſtulum ex ea ſibi ab Abbate depoſcit. Cui Abbas, cupere ſe illi morem gerere, ſed de maxilla nihil vnquàm demi potuiſſe, tentatum ſępiùs ab Epiſcopis nonnullis, vt vel tenaci forcipe dentem vnum euellerent, nunquã tamen eos licèt omni conatu luctatos valuiſſe. Experiar ipſe inquit Silueſter, ſi libet; quis ſcit an & diuinum numen ſit, & Athanaſij voluntas affutura:

futura: tum demum eius voluntati, ac ſtudio Abbas obſequitur. Quare vbi aliquantiſper oraſſet Silueſter, ad ſacram maxillam duos digitos leniter admonet, ac tam facilè dentem euellit, vt ſponte ſua in manus exilire videretur: tam ſecundo rei euentu Silueſter agit Deo, & cœnobii Abbati gratias, potituſque, vt ipſe aiebat, cæleſti theſauro, in ſuum cœnobium lætus redit.

Diuinitùs multis Sanctorum Reliquijs præſertim Deiparæ lacte ditatur. Cap. XXV.

QVO tempore Silueſter ædem Diuo Iacobo Apoſtolo ſacram, de qua ſuperiùs dicebamus, ædificandam curabat in Vrbe, inter cætera, quæ illi contingere diuinitùs, illud nequaquam ſilendum, quod de prætioſi Deiparæ lactis aliarumq. ſacrarum Reliquiarum adeptione compertum habui. Enimuerò cum Gregorius IX. Pontifex maximus habere aliquid ex eiuſdem Deiparæ Virginis reliquiis apud ſe flagraret ardentiſſimè, & certior eſſet factus, Vrbẽ Bethleemiticam hoc verè prætioſo theſauro ditatam; Legatos cum literis ad Hieroſolymitanum deſtinauit Antiſtitem, fideles ac ſapientes viros, qui, & Pontificis aperirent votum, & implerent. Hi verò diuturni magniq. itineris periculis

riculis, ac laboribus tandem feliciter exanthlatis, cum Bethleem perueniſſent, quo cupiebant haud difficulter potiti theſauro, reuerſi ſunt in Vrbem, ac ſummum Pōtificem voti compotem factum ſummoperè exhilararunt. Pontifex ea, qua par erat, religione cultuq. ſacras reliquias non excepit ſolùm; ſed & præcipuo quodam ſtudio religioſiſſimè ſeruauit. Auxit ſiquidem plurimum earum cultum ac fidem id quod cum Legati prædicti retulerunt, tum verò Pontifex ipſe experimento cognouit, non raro Cęlites dulciſſimè ſuauiſſimèque concinentes ad earum conſpectum auditos. Pontifice demum vita functo diuerſa aliis de more ex illius opibus ſibi ſumentibus, Angelus quidam Berardi Romanus eiuſdem Pontificis pigmentarius thecam quamdã eburneam miro opere ad eas, quas diximus, ſpiritales opes ſeruandas contextam, cum caducis terræ theſauris plenam crederet, auidiſſimè rapuit, atq. in ſuis ædibus honeſto loco poſitam, diligenter ac religioſè pro virili ſeruare ſtuduit. Verùm enimuerò, quia fortaſſe indecens Deo viſum fuit, res adeò ſacras profanis admiſceri, atq. in ædibus haud ſacris aſſeruari: vbi primum ſacras prædictus Angelus reliquias detulit in ſuum domicilium, grauē incidit protinus in morbum, quo per annos quattuor & viginti, omni

Medicorum

Medicorum ope fruſtrà tentata, cruciatus fuit acerrimè: donec tandem de templi iam dicti cōſtructione per viros fide dignos certior factus, ad id operis animo cœpit, ac deſiderio plurimùm incaleſcere. Interim cùm ei ſecundum quietem B. Iacobus Apoſtolus ſemel & iterum apparuiſſet, eumq. primùm blandis, poſteà verò durioribus monitis increpaſſet, ne iā diutiùs ſacras illas diuitias apud ſe commorari fineret: ſed ad Silueſtrum virum Dei in prædicto templo honorificè ſeruandas quam primum deferret: ipſe tamen iis, quæ per viſum audierat, nullam planè fidem adhibendam ratus, omnia quaſi ludicra & futilia ſpectra contempſit. Quarè tertio ad eum redit D. Iacobus, ac multis verberibus cæſum ad ſua iuſſa facienda compulit inuitum. Nam expergefactus & dolore ſimul atq. ingenti horrore perculſus, liuores ac veſtigia plagarum domeſticis, ac familiaribus palàm oſtendit, atq. ad Silueſtrum ſacras illas reliquias protinus attulit, coram Iordano illo, de quo ſupra memini, Baſilicæ Principis Apoſtolorum Canonico, & aliis multis, præſertim noſtri ordinis hominibus ibidem tunc commorantibus. Cum verò thecam illam eburneam, quam dicebamus, ſibi ſeruaſſet: monitus adhuc in ſomnis ac terrefactus ab eodem Diuo Iacobo

illam

illam quoque tandem re ipſa Silueſtro exhibuit. Mirum dictu: cum is iuſſa feciſſet Apoſtoli, omni planè languore ac diuturni morbi vi fugata, ſtatim plenè conualuit. ita vt etiam inflictorum verberum liuores & cicatrices euanuerint: cuius rei fama latè percrebuit in Vrbe cum ingenti bonorum gratulatione magnaque diuinæ virtutis, ac bonitatis prædicatione. Porrò Vir. ſanctus maiori ſacrarum reliquiarum parte in prædicto templo retenta, reliquum, pro ſua in Fabrianenſes charitate, ac beneuolentia, ad Montis Fani Cœnobium tranſtulit.

DE MORTE, ET MIRACVLIS POST mortem ipſius.

LIBER TERTIVS.

De obitu ipſius. Cap. I.

EXHAVSTIS innumerabilibus Chriſti cauſa iam pene laboribus, & ad ſolidæ perfectionis culmen euectus Silueſter, vrgente iam ſenio, quippè nonagenarius lethalē in febrem incidit: cumque ſibi vltimum diem inſtare ſentiret, ſuos conuocatos oratione cohortatos eſt, vt in ſuſcepto religioſæ vitæ inſtituto perſiſterent. Ingraueſcente morbo ſe Eccleſiæ Sacramentis vir ſanctus præmuniuit, & ſpiritum ſuum Domino commendans, virtutum opibus affluens, placidiſſimè efflauit animam, in cœlo perpetuo regnaturam, prima noctis vigilia VI. Kal. Decēb. anno poſt Chriſtum natum M.CCLXVII. ætatis ſuæ nonageſimo, ab inchoato Ordine xxxvij. à confirmato fermè xx. qui eo viuo non modica incrementa cœpit, & in duodecim Cœnobia paſſim extructa diſtributus eſt.

De viſione Angelorum poſt eius obitum. *Cap. II.*

PER idem tempus ſolitariam agebat vitam, non longè ab ipſo Montis Fani cœnobio, Ioannes dictus à cella noſtri ordinis, vir magna religione morumque ſanctitate. Is eadem ipſa hora, qua Silueſter obijt, vidit Angelorum choros è cœlo delapſos, qui mirabili quadam ratione vicinum aerem circumquaque colluſtrantes, ad cœnobium deſcenderent, ac fœlicem Chriſti confeſſoris animam in cœlum magno cum gaudio, & gratulatione deferrent. Ille tanta Patris ſui gloria lætatus, præ gaudio lachrymas fundere, & ſummas Deo gratias agere. Verum tamen, quæ huius erat beati Anachoretæ modeſtia, nonniſi ad ſuum obitum rei ſeriem patefecit.

De luce, quæ & Cœnobium, & montem totum circumfudit. *Cap. III.*

HACTENVS Silueſtri toto vitæ curriculo propoſito, nunc pauca quædam, quæ poſt obitum eius accidere diuinitus, paucis perſtringam. Per idem tempus, quo Silueſter ex-

ceſſit è vita, frater quidam noſtri ordinis ex eorum numero, qui in exterioribus functionibus rem domeſticam procurant, quos vulgo Conuerſos dicimus, cui Iacobo nomen, vir ſumma ſimplicitate, & vita integerrima, duo circiter millia paſſuum à cœnobio Montis Fani, vineæ eiuſdem cœnobii excolendæ operam dabat. Is cum ſub noctem in humilem villam vineæ ſe à diurno labore recepiſſet, iam cœlo denſis tenebris obſito, cubitum diſceſſerat, cum ſemel, iterum, ac tertiò vocem quandam audit, Surge Iacobe, & quæ gerantur nunc in Monte Fanò, quamque admiranda contemplare. Ergo rei nouitate, & inuſitata voce commotus, confeſtim ſe è lectulo proripit, atque, aperto domunculæ oſtio, circumſpectans neminem videt: quo circa maiore etiam admiratione correptus, in Montem Fanum proſpiciens (erat enim è regione villulæ) cernit illum quaſi ardentibus facibus collucere, & ignarus rei hæret primò admiratione perculſus: mox cupiditate ſciendi quid rei eſſet, audacior factus in viam ſe coniicit, intempeſtæ noctis ſilentio, & quoniã difficilis, atq. arduus erat Mõtis acceſſus, cœnobium.n. in deuexo Mõtis latere ſitum eſt, de multa nocte peruenit, & à Ianitore admiſſus, Silueſtrum eadẽ obiiſſe hora, qua vocẽ illã exaudiuerat recognoſcit.

Sacerdos

Sacerdos quidam videt eiùs Animam aſcendentem in Cœlum. Cap. IV.

NEQVE illud omittendum cenſeo, quod eodem tempore, cuidam è noſtris Sacerdoti qui pater Bona pars dicebatur, in AEſino cœnobio tum degenti, quod à Monte Fano diſtabat minimum paſſuum millia vigintiquinq. diuinitus accidit. Huic enim dormienti per ſpeciem oſtenſæ ſunt ſcalæ, quæ à Cœnobio Montis Fani ad Cœlum vſque pertingerent, quibus Angelorum Chori deſcenderent, & Silueſtri animam beatiſſimo lumine fulgentem, ſpecie pulcherrima viri niue candidioris in Cœlum delatam, Domino ſcalarum cacumini innixo, ingenti gratulatione, atque ſignificatione lætitiæ ſiſterent. Sacerdos hac viſione, ſomno excitatus, cõuocatis fratribus, Silueſtrum diem ſuum obijſſe nunciat, & oſtenti ſeriem totam enarrat: illi vt crederent nullo pacto adduci potuerunt, donec poſtridie eius diei nuncius de S. Patris obitu, qui in eamdem horam inciderat, omnem dubitandi materiam ſuſtulit.

Eius obitus B. Paulino diuinitùs ſignificatur.
Cap. V.

NON mediocriter Viri Sancti gloriam, eiuſdem diſcipuli mirifica viſio auxit, & illuſtriorem reddidit. Is fuit Beatus Paulinus ex illuſtri Bigazinorum Coccorani Comitum genere Peruſiæ ortus, qui ſub legibus & diſciplina Silueſtri mundo nuntium remiſerat, & vitam ſanè cæleſtem in ſumma ſanctimoniæ laude in Cœnobio SS. Marci & Luciæ haud procul Coccorano ducebat: & aliquando ſanctum Patrem ad ſe inopinato diuertentem, oleribus & piris ex arbore hiemis tēpore decerptis cum terra alioquin vndique niuibus tegeretur, ingenti ſanè miraculo perhumaniter excepit. Hic igitur cum in præfato Cœnobio, quod à Montis Fani Eremo viginti ferè millia paſſuum ſpatio diſſitum erat, exiſteret, & illa ipſa hora, qua Silueſter humani corporis mole depoſita, feliciter in cælum abibat, de more orationi ſe dederat, & rerum diuinarum contemplationi: cum ſubita quadam extaſi correptus, Sancti Patris obitum apertè cognouit, atque æris campani ſonitum, quo illum monachi in prædicta Eremo Montis Fani ſignificabant, vt moris eſt, diuino planè munere,

munere, magno illo nihil obſiſtente locorum interuallo, auribus perſenſit, ac poſtmodum ad ſe rediens, & ſenſuum libera functione ſibi reſtituta; reliquis in Cœnobio ſecum cõmorantibus Siluestrum è vita deceſſiſſe, ſeque ea de re potiſſimũ ære campano in ipſo Montis Fani, tẽplo de more defuncti Patris obitum perſonante certiorem eſſe factum. Mirantur omnes vehemẽter, & ſiue inaudita prorſus rei nouitate, ſiue tam luctuoſi euentus acerbitate permoti, viro ſancto hæc omnia recenſenti fideliter, ipſi neqnaquam credere potuerunt, donec ab ipſa Montis Fani Eremo nuntius poſtridie veniens omnem penitus dubitationem abſtulit, & Paulinum Virum ſanctum: quem iam pridem virtute ac miraculis clarum experti fuerant, tam claro ignotæ rei teſtimonio maiori in poſterum veneratione, atque obſeruantia colere cœperunt.

De mirabili odore, qui ex ipſius exanimato corpore efflabatur. Cap. VI.

ANTEQVAM Silueſtri Filij rite optimo parenti parentarent, defuncti corpus, vt ab omni corruptione vindicaretur, balſamo aliiſque aromatibus condiendum eſſe ſtatuerũt: Ad eam rem accerſitus Fabriano Andreas eius

oppidi Chyrurgus, & lector, attributis nonnullis adiutoribus ex noſtra familia, cumque ſanctiſſimi Silueſtri corpus exenterandi, condiendique cauſſa diſſectum eſſet, res noua ſummam viri innocentiam, atque adeo beatitudinem declarauit; ſiquidem tanta ſuauiſſimi odoris fragrantia vniuerſa domus conſperſa eſt, quantam nemo vnquam mortalium facilè ſuſpicetur: vt Albertus, Benedictus, & Bonagratia dicere ſoliti erant, homines noſtri ordinis, qui dum corpus aperiretur interfuere: ex aperto igitur corpore excepta viſcera, honeſto, ac ſecreto loco recondita. Vulgata eius morte, ingens confeſtim hominum concurſus videndi cauſa, è finitimis etiã oppidis in cœnobium factus, ingenti animorum ſenſu, & ad manus, ac pedes oſculandos certatim contendentium. Itaque vt piorum ſtudiis fieret ſatis, corpus triduo ſeruatum eſt, quo exacto, poſt exequias mira populi frequentia celebratas, in vetere templo Cœnobii Montis Fani humatum eſt: accidere tamen nonnulla illis ipſis exequiarum diebus, quæ ſilentio inuoluenda non ſunt, ne Silueſtrum ſua gloria fraudare velle videamur.

De

De ſanguine qui diuinitus è pedis digito effluxit. Cap. VII.

ERGO quo die Corpus humatum eſt, Monialis quædam exequiis intererat, & per ſummam induſtriam occaſione arrepta, particulam pollicis ſiniſtri pedis clanculum abſcidit: abſciſſionem illicò mira vis ſanguinis cõſecuta eſt: corpus adhuc viuere diceres, illa metu perterrita, ignara conſilii aufugit: mox audaciam incuſſans, rem totam patefecit excepta narratio ſumma omnium acclamatione, Silueſtri laudes extollentium. Atque ita demum Sancti Viri corpuſculum honorificè ſepulturæ traditum eſt, cuius egregia virtus, morumque ſanctitas multis, ác magnis paſſim miraculis illuſtrata eſt. Nam, & cæcis viſus, & ſurdis auditus, & claudis greſſus, & variis morbis laborantibus ſalus reſtituta, & à malo Dæmone oppreſſi Dei beneficio, Silueſtrique meritis ad eius tumulum liberati.

Claudus ab incunabulis liberatur. Cap. VIII.

QVIDAM ex Colleamato ab ipſo matris vtero claudus, vigeſimum iam annum atti-

attigerat: Is ad ſepulchrum B. Silueſtri delatus, triduum in precibus poſuit; tertio demum die dormienti pedum vſum, impetrante Silueſtro, Dominus benigne reſtituit. Hunc Rolandus Parmenſis per idem tempus Fabriani Præfectus annum ipſum deuotionis, ac pietatis cauſa domi retinuit.

De alio item claudo liberato. *Cap. IX.*

EIVSDEM generis eſt quod puero *M*atelicenſi accidit. Nam ipſe quoq. pedum officio deſtitutus à parentibus ad Silueſtri ſepulchrum delatus, octauo die poſtquam veniſſet, valetudini reſtitutus eſt: qua hora *M*onachi cibo reficiebantur. Siquidem illis cænantibus ingens è templo tintinnabuli ſonitus exhauditur, accurrunt aliqui, Claudi pueri patrem offendunt humi ſtratum, ac templi pauimentum identidem oſculantem, inuitantemque ingenti clamore monachos ad agendas Deo, ac Beatiſſimo Silueſtro pro reſtituta filio ſuo incolumitate gratias immortales.

Ter Energumenus liberatur. Cap. X.

CVM Saulus quidam Fabrianenſis, quinque immundis obſeſſus, nequiſſimiſque ſpiritibus, vt ipſimet in exorciſmis fatebantur, ſemel atque iterum ad Silueſtri ſepulchrum liberatus, iterum quoque ac tertio ab iiſdem miſerabiliùs quàm antea torqueretur, tandem exorciſmo coacti Dæmones reſponderunt. Quoties hunc hominem Silueſtri meritis relinquemus, toties reuerſi acrius torquebimus, niſi ſe ipſe perpetuum adminiſtrum Silueſtri fratribus addixerit. Ergo tertiò ad Silueſtri ſepulchrum è ſæua Dæmonum tyrannide ereptus, reliquam vitam ibidem Monachis opera ſua iuuandis religioſè traduxit.

Scholaſticus quidam Bononiæ totius corporis exitiali tumore liberatur. Cap. XI.

EXTERNVS quidam, vel Vltramontanus, vt loquimur, Adoleſcens, qui Bononiæ colebat ingenuas diſciplinas lethalem in morbum incidit, vt corpus totum penitus intumuerit, cumque graſſante vi morbi, Medici ſpem omnẽ ſalutis abieciſſent, ad illud idem vbi decumbebat

bat hoſpitium, Gualderius quidam Fabrianenſis caſu diuertit, Silueſtri admodum ſtudioſus, & cultor. Is vbi cognouit afflictam, deſperatamq. ſalutem Adoleſcentis, miſeratione permotus accedit ad lectulum, ſuadet homini, vt ſanctiſſimi viri Silueſtri opem imploret, multos enim eius meritis in ſua patria quotidie ſanari diuinitus. Non fuit æger in obſequendo difficilis. Ergo implorato Silueſtri auxilio, eius ſe patrocinio, ac tutelæ commiſit. *M*irum dictu eadem ipſa nocte dormienti Siluester ſe beatiſſimo lumine circumfuſus oſtendit eodem veſtitu, quo dum viueret vtebatur, baculum geſtans, quo viuus niti ſolitus erat, ægrotum rogat ecquid velit. Ille tam iucundo aſpectu mirificè recreatus. Hoc vnum peto inquit, hoc vnum obſecro, vt deſperatæ ſaluti ſubuenias, neque eius deſpicias preces, qui ſe tibi ex animo commendat. Hic Silueſter benigna manu tumefactum ægroti corpus attrectãs, protinus omnem tumorem repreſſit, ac depulit. Et ſurge inquit, nunquam enim te huiuſmodi morbus, inuadet in poſterum. Ergo experrectus Adoleſcens tam facilè è lecto proſiluit, quàm ſi nunquam æger decubuiſſet, ac totius rei ſeriem ſumma tum aliorum, tum vero Gualderii, quem ante dixi admiratione patefecit. Is verò Gualderius non ita multo poſt Fabrianum reuerſus

pro

pro concione rem totam ingenti omnium gratulatione narrauit.

Energumena ad Silueſtri reliquias liberatur Cap. XII.

ENERGVMENA quædam Mulier adiurationis cauſa in templum, vbi Silueſtri corpus aſſeruabatur, aliquando perducta, cum ad ſecretum quemdam veteris templi locum perueniſſet, vbi Beati Viri viſcera fuerant, vt ſupra dictum eſt, paucis conſciis, terræ mandata: cœpit ibi vehementius multo quàm anteà diſtorqueri. Rei cauſam rite Dæmones interrogati frementes: in hoc cœnobio inquiunt Monachi quidã, quæ hic recondita ſunt ſciri nolunt: porrò iterum adiurati dæmones reſponderunt. Silueſtri viſcera hic ſita ſunt, quibus aſſiduè vrimur. Poſt hæc verba, Deo iubente, ab obſidione muliercu-læ Silueſtri meritis receſſerunt.

Silueſter apparet cuidam Medico. Cap. XIII.

CELEBRATA Lugduni generali Synodo, Gregorio X. Summo Pontifice, Reu. Pater Bartolus, qui tertius à Silueſtro noſtri ordinis

gubernacula

gubernacula tenuit, ſimul cum fratribus decreuit, vt ab eleemoſinis oſtiatim emendicãdis noſtri deſiſterent, & ex præſcripto, inſtitutoque S. Benedicti, cuius regulam tenemus, vectigalibus annuis alerentur. Verum quia non ſatis erant, quæ habebant, ad omnes alendos idonea, ad cõmune Fabriani confugiunt, vbi re deliberata decernitur, vt certa pecuniæ ſumma ipſis ad poſſeſſiones emendas attribueretur. Reſtitit huic decreto acriter Guincellus quidam Bononienſis, qui eo tempore Fabriani ſummum gerebat magiſtratum, quem Poteſtatem vulgo dicimus. Res in dies dilata, in graue Monachorum incommodum redundabat, nec ſe Guincellus, vel amicorum, ac propinquorum, vel noſtrorũ hominum precibus patiebatur de ſententia dimoueri. Bartholus humana ope deſtitutus, confugit ad Dei, Silueſtrique præſidium, & fratribus conuocatis, Silueſtro promittit, ſi voti compotes fiant, ſe ſuoſque, ipſi eiuſque reliquijs præcipuum honorem, cultumque pro viribus delaturos: ſtatimque profuſis lachrymis in templum ad eius ſepulchrum, cum litanijs ſumma animi pietate procedunt. Inde oppidum repetunt, & rem denuo cum Præfecto fruſtra pertentant. Porrò Bartholus cum ſuis ad Silueſtri ſepulchrum Deo ſupplicare ardentius perrexit: cum ecce tibi ſequenti

nocte

nocte poſt Gallicinium Priſcianus Medicus erga Silueſtrum piè admodum affectus, egreſſus repente domo, quæ noſtræ erat annexa, quam in oppido habebamus, cum ingẽti clamore ad nos aduolat, & mira ſignificatione lętitiæ. Ergo bono eſſe nos animo iubet, quã primum enim voti compotes fore: ſecundum quietem ſe vidiſſe Silueſtrum baculo nixum, irati ſpeciem referẽtem, ac ſibi dixiſſe, vt ſecum in Senatum pergeret: quo cum veniſſet, quæ vellet omnia facilè impetraſſe: tum verò ſe experrectum, gaudioque perfuſum, illicò ad nos veniſſe, vt quę viderat renũciaret. Noſtri tam fauſta prædictione læti, primo diluculó ad Præfectum redeunt, à quo vna videlicet noctè diuinitus mutato, perhumaniter accepti, Prioremque ſecum iuſſi perducere, coacto denuo Senatu, Præfecti Senatuſque iuſſu, decreta ad agros coemendos pecunia donati ſunt. Ita Deo annuente, impetrante Silueſtro, noſtrorum inopia leuata eſt.

Monachus quidam ab incredibili viſurum dolore liberatur. *Cap.* XIIII.

SAMVEL quidam è vico Rouicelli propè Sentinum, *M*onachus in Cœnobio *M*ontis Fani degens, ſæuiſſimis viſcerum doloribus iam diu

diu adeò torquebatur, vt cum eum vis morbi arriperet, quod certis anni temporibus accidere ſolebat, è vita deceſſiſſe credi poſſet: neque tamen vlla vmquam medicamentorum vi curari potuit. Eo autem ipſo anno, quo B. Benuenutus noſtri ordinis, Sancti Patris noſtri Silueſtri Diſcipulus, vir meritis, & miraculis in primis clarus, feliciter migrauit in Cœlum: multò quàm aliàs in eum prædictus morbus cœpit acriùs deſæuire, ita vt omni iam ſpe ſalutis abiecta, mortem propediem expectaret, ſuis tandem doloribus finem daturam. Interim tamen ægrotus, vt erat Silueſtri, ac Benuenuti præcipuus amator, & cultor, eorum opem quotidianis fermè precibus omni ſtudio flagitare; eoſq. gemitibus ac ſuſpiriis ex imo corde in ſuum adiutorium aduocare, vt qui plurimis diuinitùs, cum inter mortales verſarentur, diuerſa beneficia impertiri ſolebant, ſibi quoq. tam ſæuis doloribus exagitato pręſto eſſe dignarentur eo maxime tempore, quo in cæleſtiũ Ciuium numerum cooptati, maiori tum charitate, tum poteſtate præfulgeant. Cum igitur die quadam adeò vexaretur atrociter, vt iam dolore penè videretur exanimatus, repentino quodam ſopore correptus eſt, viditq. in ſomnis B. Benuenutum albis indutum ad ſe propiùs accedere: quo viſo, ægrotus omni

omni animi contentione ſuam deprecabatur ſalutem, ac tam ſæui morbi leuamentum. Cui à viro ſancto retulit in hæc ferè verba reſponſum ſibi fuiſſe. Poſt diem octauum haud te mors rapiet, at poſt nonum; ac decimum diem tecum erimus. Id autem cum in vigilia Monachis retuliſſet, omnes ferè in eam iuere ſententiam, vt ægrotum ad vndecimum diem ex hac vita migraturum exiſtimarent, quibuſdam etiam tunc ſanitate donandum opinantibus. Cunctis verò tàm Monachis, quàm reliquis Fabriani indigenis valde ſuſpenſo animo rei euentum præſtolantibus, morbus in dies magis deſæuire, adeò vt die vndecima miſer ægrotus iam planè omnium ſenſuum officio ac functionibus deſtitutus videretur. Inter hæc autem ipſe ſibi nequaquam defuit; nam ad ea, quæ potiora ſunt, diligenter inſpiciens ac ſapienter, ſingula ante actæ vitæ crimina lachrymis, & ſcilicet ſacramentali confeſſione expiauit, atq; ad mortem religioſè obeundam omni ſtudio ſe ſe comparauit. A confeſſione ſiquidem eum ſomnus iterum arripuit, venerabili Franciſco Auximano noſtri ordinis, cum alio ſocio ad eius cuſtodiam adſtantibus, viditq. Silueſtrum ac Benuenutum ad ſe venientes cum Ioſepho illo, qui ſecūdus à Silueſtro ordinis gubernacula tenuit, & virtutibus, ac mi-

raculis inſignis, iam & ipſe cælitibus adiunctus erat: qui omnes ad morbi ſæuitiam doloreſq. fugandos aduentaſſe præſeferebant. Itaque B. Benuenutus vaſculis quibuſdam ſiniſtra prehẽſis, alteraque manu ægroti ventri ſuperpoſita, B. Vgonem itidem noſtri ordinis aduocat, qui gladio, vt ipſi ægroto viſum eſt, eius ventre diſciſſo, cuncta prorſus extraxit viſcera, eaq. in pixidibus poſita prædicto B. Ioſepho tradidit: inſpiciuntur inde diligenter ab omnibus, ac tandem apparet inteſtinum quoddam inter cætera incredibili quadam nigredine obſitum: quo inſpecto B. Benuenutus, totius morbi cauſſam ac radicem inibi latitare aſſeruit; quare illud bene lotum atq. purgatum ſordibus, necnon medicatis quibuſdam pulueribus conſperſum cum cæteris viſceribus in priſtinum locum reſtituit, ſimulq. ægrotantis ventri manu iterum impoſita, eum his ferè verbis allocutus eſt. Fili, ſi per ſalubre pœnitentiæ ſacramentum crimina maturiùs diluere, diuinumq. tibi numen conciliare ſtuduiſſes, iam tum omni plane dolore caruiſſes. Caue in poſterum ne quid forte committas, quo iuſta in te ira Dei concitetur, ſed pro viribus illi gratias age, cuius beneficio ſanitati reſtitutus es: & eum deinceps omni cultu ac religione venerare, iam enim huiuſmodi te ægritudo nun-

quam

quam excruciabit. His dictis ab eius conſpectu Silueſter cum cæteris illis ſanctis viris, ſe ſe ſubtraxit. Aegrotus vero expergefactus, ac mirum in modum hilaris & admirabundus, ſtatim cuſtodibus iam dictis ſtupore attonitis, è lecto proſiluit: & conuocatis monachis, & aliis qui forte tunc in Cœnobium conuenerant Fabrianenſibus, de ſua viſione, ac valetudinis receptæ beneficio, deq. totius rei geſtæ ratione cunctos enucleate certiores effecit: omnibuſq. præ gaudio magnam lachrymarum vim effundentibus, prædictus Samuel cum illis in Oratorium diuinas laudes hymnoſq. concinentibus deſcendit, ibidemq. Deo optimo maximo ſanctiſq. viris liberatoribus gratias egit immortales.

EPILOGVS.

ALIA Multa præterea de Silueſtro, eaq. mira narrantur, vt eſt illud de vulpibus, quæ per totius Montis Fani ditionem innoxiæ verſari dicuntur: & illud planè inſigne miraculum, quòd ſcilicet cum Silueſter eſſet in Vrbe, vt à ſummo Pontifice à ſe inſtituti ordinis ratio comprobaretur, Baſilicam Principis Apoſtolorum adiuit ſacrum facturus, & depoſito pallio quodam, quo iter agens vti ſolebat, illud ſu-

pra ſolis radium, qui per templi feneſtram ſe ſe inſinuabat, vniuerſo ſpectante populo diuinitùs conſiſtebat, atq. aliis multis, quæ quoniam, aut non ſatis comperta, aut mihi minus explorata ſunt, his adſcribi oportere non putaui, præſertim quod inſignium virorum probitatem, non tam prodigia, atque miracula, quam charitas in Deum; & vitæ innocentia declarat. Reliquum eſt, vt omnes quidem tanti viri exemplo ſibi propoſito, huius vitæ fluctus, ac procellas, Deo duce, atque adiutore ſuperare conentur. Nos vero præcipuè (vobiſcum enim ago potiſſimum longè mihi cariſſimi Fratres) amantiſſimi parentis prouidentia erga nos, & charitate confiſi, quam ſemel ingreſſi ſumus religioſi inſtituti viam, ad beatam illam, boniſque omnibus affluentem Ciuitatem alacres contento curſu pergamus: vbi Silueſter beatiſſimus viuit, vt eius virtutes, & res geſtæ diuinitus aperte ſatis oſtendunt. Quo nobis eo quoque facilius licebit, commodiuſque peruenire, quo accuratius Sanctiſſimi Patris veſtigia perſequemur.

FINIS.

INDEX LIBRORVM ET CAPITVM.

Liber Primus.

ORTVS eius, & educatio. Cap. 1. 1
Auximanæ Eccleſiæ Canonicus creatur. Cap. 2. 3
Ad ſaniora cōſilia Epiſcopi animum reducere conatus, eidem infenſus redditur. Cap. 3. 4
Perfecta eius ad Chriſtum conuerſio. Cap. 4. 5
In Eremum ſecedit. Cap. 5. 7
Acta eius in Eremo. Cap. 6. 9
Certum religioſæ uitæ genus inſtituit. Cap. 7. 11
De primo ſocio ad Silueſtrum adiuncto. Cap. 8. 13
De primo Cœnobio in Monte Fano extructo. Cap. 9. 15
Admiſſorum Cœnobitarum uiuendi ratio. Cap. 10. 17
Viuendi gubernandique Silueſtri ratio. Cap. 11. 19
Innocentius Quartus Pont. Max. Silueſtri inſtitutum confirmat, & Priuilegijs auget. Cap. 12. 21

Liber Secundus.

DE Dæmonis in Cœnobij ianuas debacchatione. Cap. 1. 25
De Lupo in Cellæ ipſius cuſtodiam dato. Cap. 2. 27
Ingens ſaxum adhibito à Silueſtro Crucis ſigno facili negocio transfertur. Cap. 3. 29

Præcipitatum

Præcipitatum à Dæmone incolumem B. Virgo reſtituit. Cap. 4. 29
Percuſſorem ſuum lepra correptum liberat. cap. 5. 32
De contractione membrorum cuiuſdam Monachi curata. Cap. 6. 35
Puerum diuinitus ſanat. cap. 7. 36
Laboranti ex capite fœminæ ſalus reſtituitur. cap. 8. 37
De igne Silueſtri precatione meritiſq. reſtincto. cap. 9. 38
Oppidum item Serræ Sancti Quirici ab incendio uindicat. cap. 10. 39
De reſtituta Claudo ualetudine. cap. 11. 40
De animi ſubmiſſione ipſius in cuiuſdam ueteris teſtamenti loci ſententia indaganda. cap. 12. 42
De Prophetiæ dono. cap. 13. 45
Fœminam cæcam illuminat. cap. 14. 46
Trabem diuinitus protendit. cap. 15. 47
De eiuſdem Ecſtaſi. cap. 16. 49
De alia item uiſione. cap. 17. 51
De præſenſione mortis cuiuſdam. cap. 18. 52
De Cæco illuminato. cap. 19. 53
Cinguli ter aquam in uinum conuertit. cap. 20. 54
Energumenam liberat. cap. 21. 56
Iterum aquam uertit in uinum. cap. 22. 58
E Sancti Martyris Cyriaci reliquijs in Silueſtri manibus cruor emanat. cap. 23. 78
De ipſius erga Sanctorum reliquias ſtudio. cap. 24. 61
Diuinitus multis Sanctorum Reliquijs præſertim Deiparæ lacte ditatur. cap. 25. 62

Liber

Liber Tertius.

DE Obitu ipſius. cap. 1. 66
De uiſione Angelorum poſt eius obitum. cap. 2. 67
De luce, quæ & Cœnobium, & montem totum circumfudit. cap. 3. 67
Sacerdos quidam uidet eius Animam aſcendentem in Cœlum. cap. 4. 69
Eius obitus B. Paulino diuinitùs ſignificatur. cap. 5. 70
De mirabili odore, qui ex ipſius exanimato corpore efflabatur. cap. 6. 71
De ſanguine, qui diuinitus è pedis digito effluxit. cap. 7. 73
Claudus ab incunabulis liberatur. cap. 8. 73
De alio item claudo liberato. cap. 9. 74
Ter energumenus liberatur. cap. 10. 74
Scholaſticus quidam Bononiæ totius corporis exitiali tumore liberatur. cap. 11. 75
Energumena ad Silueſtri reliquias liberatur. cap. 12. 77
Silueſter apparet cuidam Medico. cap. 13. 77
Monachus quidam ab incredibili uiſcerum dolore liberatur. cap. 14. 79

FINIS.

Errata, quæ inter imprimendum in hac ſecunda editione irrepſerunt.

Errata.	Corrige.
Fol. 1. ore.	lin. 17. oræ.
Fol. 3. ingens.	lin. 19. ingenti.
Fol. 6. ſequenda.	lin. 17. ſequendo.
Fol. 7. Epiſcopo.	lin. 17. Epiſcopio.
Fol. 10. victos.	lin. 21. victus.
Fol. 11. comitare.	lin. 8. comitate.
Fol. 16. electa	lin. 12. eiecta.
Fol. 23. couehendis.	lin. 7. conuehendis.
Fol. 27. qui.	lin. 17. quæ.
Fol. 35 Diœceſæos.	lin. 12. Diœcæſeos.
Fol. 36. Vmbra.	lin. 3. Vmbria.
Fol. 40. probè.	lin. 1. propè.
Fol. 43 triginta.	lin. 14 viginti.
Fol. 48. opera.	lin. 9 operæ.
Fol. 62 contingere.	lin. 14. contigere.
Fol. 66. cohortatos.	lin. 12. cohortatus.
Fol. 70 poſt verbum oleribus, adde,	lin. 12. repetè naſcētibus.
Ibidem. & illa ipſa.	lin. 18. illa ipſa.
Fol. 75. miſerabiliòs.	lin. 6. miſerabiliùs.
Fol. 79. viſurum dolore.	lin. 21. viſcerum dolore.

10122K